Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθῶς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρήσιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΑΙ' ΕΝ ΕΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 7.—Ἐξωτερικοῦ φρ.χρ.8
Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνὸς καὶ εἶνε προπληρωτέαι δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ.15.—Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ.χρ.0,15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Ἀθήναις
Ὁδὸς Αἰόλου, 119, ἔναντι Χρυσοσπηλαιωτίσσης

Περίοδος Β'.—Τόμ.2ος. Ἐν Ἀθήναις τὴν 16—23 Δεκεμβρίου 1895 Ἔτος 17ον.—Ἀριθ 50—51

ΕΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΕΚΤΟΡΟΣ ΜΑΛΟ
ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 345]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΘ'.

Πρὸ τριάκοντα ἀκριβῶς μηνῶν, Κυριακήν τινα ἡμέραν λαμπροτάτην, εἶχεν ἔλθῃ ἡ Πετρίνα εἰς Μαρωκούρ ἐλεεινὴ καὶ ἄπελπις, ἐρωτῶσα ἑαυτὴν τί ἔμελλε νὰ ποιήσῃ.

Καὶ σήμερον εἶνε ἡ ἡμέρα λαμπροτάτη, ἀλλ' οὔτε ἡ Πετρίνα οὔτε τὸ χωρίον ἔχουσιν ὁμοιότητά τινα πρὸς τὴν τότε κατάστασιν αὐτῶν.

Ἐκεῖ ἔνθα ἡ Πετρίνα ἐκάθισε περίλυπος περὶ τὸ τέλος τῆς πρώτης ἡμέρας, ἐν τῇ ἄκρᾳ τοῦ μικροῦ δάσους τοῦ στέφοντος τὸν λόφον, προσπαθοῦσα νὰ πληροφορηθῇ τί ἦτο τὸ χωρίον ἐκεῖνο καὶ τὰ ἐργοστάσια τὰ ἐξαπλούμενα κάτωθεν αὐτῆς ἀνὰ τὴν πεδιάδα, ἐκεῖ σήμερον κτίζεται νοσοκομεῖον εὐάερον, ἔχον θέαν λαμπρὰν καὶ ὑπερκείμενον ὅλης τῆς χώρας, ἐν ᾧ θὰ νοσηλεύωνται οἱ ἐργάται τῶν ἐργοστασίων τοῦ κ. Βουλφρὰν οἱ κατοικοῦντές τε καὶ οἱ μὴ κατοικοῦντες ἐν Μαρωκούρ.

Παρὰ τὴν κυρίαν εἴσοδον τῶν ἐργοστασίων, ἐκεῖ ἔνθα ὑπῆρχον πρότερον αἱ ἄθλιαι τρῶγλαι, αἱ κατοικούμεναι ὑπὸ ἐλεεινῶν γυναικῶν ὡς τὴν Τιμπούρκαιναν, αἵτινες ἐφύλαττον τὰ μικρὰ παιδία τῶν ἐργατριῶν, νῦν εἶνε ᾠκοδομημένον τὸ Ἄσυλον τοῦ κ. Βουλφράν, ἔχον τὴν πρόσοψιν κατὰ τὸ ἥμισυ μὲν ροδόχρουν κατὰ τὸ ἥμισυ δὲ κυανῆν. Ἦσαν δὲ εἰς αὐτὸ δεκτὰ τὰ παιδία τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν τοῦ κ. Βουλφράν, ἐτρέφοντο καὶ ἀνετρέφοντο δωρεὰν μέχρι τῆς ἡλικίας τριῶν ἐτῶν.

Ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ χωρίου ὑπάρχει σειρὰ οἰκοδομημάτων νεοκτίστων. Καὶ τὰ μὲν ἰσόγαια εἶνε ἑστιατόρια, οἰνωπωλεῖα, ἐδωδιμοπωλεῖα, τὰ δὲ ἀνώγαια εἶνε οἰκήματα χάριν τῶν ἀγάμων ἐργατῶν, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν.

Ὠκοδόμησε δὲ αὐτὰ ὁ κ. Βουλφρὰν καὶ ὥρισεν ὡς ἐνοίκιον μὲν ἑκάστου ἰδιαιτέρου δωματίου μηνιαῖον φράγκα τρία, τιμὴν δὲ τοῦ γεύματος συνισταμένου ἐκ ροφήματος ὁ ἐστι σούπας, ψητοῦ ἢ ἄλλου τινὸς φαγητοῦ, ἄρτου καὶ ποτοῦ λεπτὰ ἑβδομήκοντα. Οὕτω πως δὲ οἱ ἐργάται εἶχον τὴν ὑγιείαν των καὶ τὴν ἡσυχίαν των.

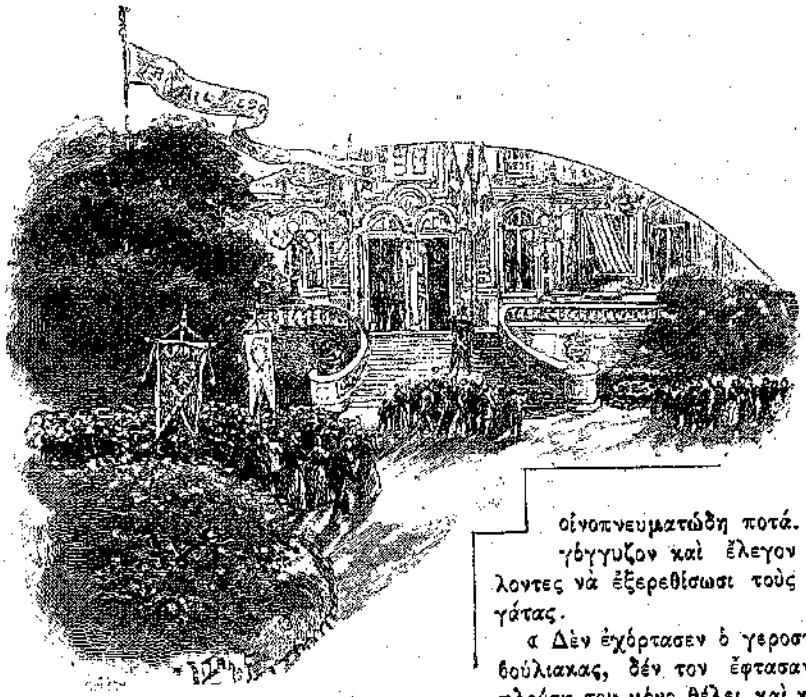

Κατὰ τὴν τάξιν τῆς τελετῆς παρήλασε τὸ πλῆθος (Σ.356).

Μέγα δὲ μέρος τῶν ἀπεράντων κήπων τοῦ κ. Βουλφρὰν μετεσκευάσεν εἰς δημόσιον κῆπον· ἵδρυσε δὲ ἐν αὐτῷ γυμναστήριον, σκοποβολὴν ποδηλατοδρόμιον, διάφορα γυμναστικὰ παιγνίδια, ἱστοὺς, αἰώρας, θέατρον νευροσπάστων, ἐξέδραν τῆς μουσικῆς κ.λ.π. Συνήρχοντο δὲ εἰς τὸν κῆπον τοῦτον κατὰ τὰς ἑορτὰς οἱ ἐργάται πάντων τῶν ἐργοστασίων καὶ τῶν πέντε χωρίων, συνδιεσκέδαζον, συνέπαιζον καὶ οὕτω πως συνεδέοντο φιλικῶς πρὸς ἀλλήλους.

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι δυσηρεστήθησαν τὰ μέγιστα οἱ πρῴην ἐνοικιάζοντες τὰς τρώγλας των εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ οἱ κάπηλοι οἱ ποτίζοντες αὐτοὺς ἐλαβερὰ οἰνοπνευματώδη ποτά. Ἐγγγυζον καὶ ἔλεγον θέλοντες νὰ ἐξερεθίσωσι τοὺς ἐργάτας.

«Δὲν ἐχόρτασεν ὁ γεροστραβούλιακας, δὲν τὸν ἔφτασαν τὰ πλούτη του, μόνο θέλει καὶ καλὰ νὰ ἀφανίσῃ καὶ τὸ φτωχὸ τὸ λαό;

Ἔχασε τὸν υἱό του, τοῦ τὸν ἐπῆρε ὁ Θεός, καὶ αὐτὸς δὲν ἔβαλε γνῶσι, δὲν ἔχει καρδιὰ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος; Καὶ ὅλα αὐτὰ θαρρεῖτέ πῶς τα ἔκαμε γιὰ τὸ καλό σας; κακομοίρηδές μου, δὲν το καταλάβατε ὅτι πως θέλει νὰ σας κλέψῃ μὲ τὸ ἕνα χέρι ὅ,τι σας δίνει μὲ τὸ ἄλλο;

Ἀλλ' οἱ ἐργάται δὲν ἤκουον τοὺς συκοφάντας τούτους, διότι ἔβλεπον ὅτι ἐκοιμῶντο ἤδη ἐντὸς ἀνθρωπίνων δωματίων καὶ ἔτρωγον καλὴν καὶ ὑγιεινὴν τροφήν, δαπανῶντες πολὺ ὀλίγα. Ἐδόξαζον δὲ τὸν Θεὸν δεόμενοι ὑπὲρ τῆς ὑγιείας τοῦ γηραιοῦ προστάτου των.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς συγγενεῖς τοῦ κ. Βουλφρὰν δὲν ἤρεσκον αἱ μεταρρυθμίσεις αὗται· ἔλεγον δὲ πρὸς ἀλλήλους·

«Μὰ τί ὀργὴ Θεοῦ! Τὰ ἔχασεν ὁ γέρος; Ἐτρελλάθη; Θέλει καὶ καλὰ νὰ ἀφανίσῃ τὴν περιουσίαν του καὶ νὰ μείνῃ χωρὶς πόρον ζωῆς; Τάχα δὲν εἶνε καλὸν νὰ του ἀφαιρέσωμεν τὴν διαχεί-

ρισιν τῆς περιουσίας; Ἀπόδειξις ὅτι ἐφύρανε τὸ μυαλό του, ὅτι ἐξεμώρανε, εἶνε ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη ὅπου ἔχει εἰς τὸ μαγκοκόριτσο ἐκεῖνο, ὅπου τον κάνει ὅπως θέλῃ. Τί το μέλει ἐκεῖνο; μήπως εἶνε ἰδικά του τὰ χρήματα;

Ταῦτα καὶ ἄλλα πολλὰ ἔλεγον οἱ δόλιοι συγγενεῖς τοῦ κ. Βουλφρὰν περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς Πετρίνας.

Ὁ Ταλουὲλ ἐννοεῖται ὅτι ἐκηρύχθη σύμμαχος τῆς Πετρίνας, βλέπων ὅτι πᾶσα ἐπιχείρησις αὐτῆς ἐπετύγχανεν, ὅτι ὁ κ. Βουλφρὰν ἐξετέλει πᾶν ὅ τι αὐτὴ ἤθελε, ὅτι οἱ ἀνεψιοὶ ὑπέβλεπον καὶ ἐπολέμουν αὐτήν. Κυρίως τί τον ἔμελεν ἐὰν ὁ κ. Βουλφρὰν ἐδαπάνα ποσὰ μεγάλα καὶ μάλιστα πρὸς ὄφελος καὶ αὔξησιν τῶν ἐργοστασίων, ἅτινα πιθανῶς ἡμέραν τινὰ θὰ περιήρχοντο εἰς τὴν κατοχήν του.

Ἀλλὰ πλὴν τοῦ Ταλουὲλ εἶχεν ἡ Πετρίνα καὶ ἄλλους συμμάχους πλείονος λόγου ἀξίους, οὓς καὶ αὐτὴ ἠγάπα καὶ ἐτίμα· τὸν ἰατρόν, τὴν διδασκάλισσαν, τὸν Φαβρῆν καὶ τοὺς ἀπεσπασμένους ἐργάτας τῶν ἐργοστασίων, οὓς εἶχον ἐκλέξῃ οἱ συνάδελφοί των κατὰ παραγγελίαν τοῦ κ. Βουλφρὰν ἵνα ἐπιστατῶσιν εἰς τὰς διαφόρους ἐργασίας τῶν νέων ἱδρυμάτων.

Καὶ ὁ μὲν ἰατρὸς βλέπων ὅτι αὐτὴ συνετέλεσε τὰ μέγιστα εἰς τὸ νὰ ἀναλάβῃ ὁ κ. Βουλφρὰν τὴν τε ἠθικὴν καὶ τὴν διανοητικὴν αὐτοῦ δραστηριότητα, ἐφέρετο πρὸς αὐτὴν μετὰ πατρικῆς στοργῆς, μετὰ σεβασμοῦ σχεδὸν καὶ ἔλεγεν «ἡ μικρὰ κατώρθωσε περισσότερα παρὰ τὴν ἰατρικήν, καὶ ἄνευ αὐτῆς καὶ ἐγὼ μὰ τὸ ναὶ δὲν ἠξεύρω τί θὰ ἀπεγίνετο ὁ κ. Βουλφράν.»

Ἡ δὲ διδασκάλισσα καθ' ἑκάστην ἐν τῷ μαθήματι, ὑποκλέπτουσα στιγμάς τινας, ἐξέφραζε πρὸς τὴν Πετρίναν τὰ εἰλικρινῆ αὐτῆς αἰσθήματα, καίτοι καθ' ἑαυτὴν ὡμολόγει ὅτι δὲν ἦτο πρέπον νὰ φέρεται τόσον οἰκείως διδασκάλισσα πρὸς μαθήτριαν.

Ὁ δὲ Φαβρῆς, ἐπειδὴ ὡς ἐκ τῆς θέσεώς ἦτο ἐνήμερος πάντων τῶν συμβαινόντων, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ διαφωνῇ πρὸς τὴν κορασίδα, ἣν κατ' ἀρχὰς μὲν δὲν ἔκρινεν ἀξίαν προσοχῆς, ἀλλ' ἥτις ταχέως ἔλαβε τόσον σημαντικὴν θέσιν, ὥστε αὐτὸς εἶχε καταντήσῃ ἁπλοῦν ὄργανον αὐτῆς. Ἡ Πετρίνα ἔλεγε πρὸς αὐτόν·

« Κύριε Φαβρῆ, θὰ ὑπάγετε εἰς Νοαζιὲλ νὰ μελετήσετε τὰ οἰκήματα τῶν ἐργατῶν.

« Κύριε Φαβρῆ, θὰ ὑπάγετε εἰς τὴν Ἀγγλίαν νὰ μελετήσετε τὸν « Ἐργατικὸν Σύνδεσμον »

« Κύριε Φαβρῆ, θὰ ὑπάγετε εἰς τὸ Βέλγιον νὰ μελετήσετε τοὺς ἐργατικοὺς συλλόγους.

Ὁ δὲ Φαβρῆς ἀπήρχετο, ἐμελέτα, ἐλάμβανε πᾶσαν πληροφορίαν καὶ ἐπανερχόμενος συνεζήτει μετὰ τοῦ κ. Βουλφράν, ἐγίνοντο τὰ σχέδια καὶ ἐξετελοῦντο ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος καὶ τῶν ἐπιστατῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ. Ἡ Πετρίνα οὐδέποτε ἀνεμιγνύετο εἰς τὰς συζητήσεις, ἀλλὰ παρεκάθητο καὶ αὐτή· μόνον δὲ μωρὸς καὶ ἠλίθιος δὲν ἤθελε νοήσῃ ὅτι αὐτὴ παρεσκεύαζε τὰ πάντα, αὐτὴ τὰ ὑπέβαλλεν εἰς τὸν κ. Βουλφράν, αὐτὴ τέλος ἔσπειρεν εἰς τὸν νοῦν ἢ εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ τὸν σπόρον ὅστις ἐβλάστανε καὶ ἐκαρποφόρει.

Καὶ οἱ ἐργάται δὲ οἱ ἐπιστατοῦντες εἰς τὰς ἐργασίας ἐθεώρουν αὐτὴν μεθ' ὑπερηφανείας καὶ ἔλεγον·

«Ἦταν μιὰ φορὰ συντρόφισσά μας, ἐδούλευε 'ς τῆς καλαμίστρες.»

Τὴν Κυριακὴν ἐκείνην ἀκριβῶς, ὁ Φαβρῆς ἀπὼν ἀπό τινων ἡμερῶν περιεμένετο νὰ ἐπανέλθῃ ἐκ τινος ἀποστολῆς πρὸς ἐξέτασιν ὑποθέσεώς τινος, περὶ ἧς ὁ κ. Βουλφρὰν οὐδὲν εἶχεν εἰπῇ πρὸς τὴν Πετρίναν. Τὴν πρωΐαν εἶχεν ἀποστείλῃ τηλεγράφημα περιέχον τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις.

« Πληροφορίαι πλήρεις, ἔγγραφα ἐπίσημα, ἔρχομαι μεσημβρίαν. »

Τὴν ἡμίσειαν μετὰ μεσημβρίαν δὲν εἶχεν ἔλθῃ ὁ Φαβρῆς, ὁ δὲ κ. Βουλφρὰν ἐφαίνετο ἀθημονῶν. Εὐθὺς μετὰ τὸ γεῦμα εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖόν του μετὰ τῆς Πετρίνας καὶ κατὰ πᾶσαν στιγμὴν ἤρχετο εἰς τὸ παράθυρον τὸ βλέπον πρὸς τοὺς κήπους καὶ ἠκροᾶτο.

« Παράξενον νὰ μὴ φανῇ ὁ Φαβρῆς.

— Ἴσως θὰ ἐβράδυνεν ἡ ἁμαξοστοιχία. »

Ἀλλ' ὁ γέρων δὲν ἐθεώρει ἀρκοῦσαν τὴν δικαιολογίαν ταύτην καὶ ἐξηκολούθει ἱστάμενος πρὸ τοῦ παραθύρου. Ἡ Πετρίνα ἤθελε νὰ τον ἀπομακρύνῃ ἐκεῖθεν, διότι κάτω ἐν τῷ κήπῳ ἐγίνοντο πράγματα, ἅτινα ὤφειλον νὰ μὴ γίνωσι γνωστὰ εἰς αὐτόν. Μετὰ δραστηριότητος ἀσυνήθους οἱ κηπουροὶ κατεγίνοντο καλλωπίζοντες τοὺς ἀνθῶνας, καὶ μεταφέροντες τὰ σπάνια φυτὰ ἐκ τῶν λειμόνων, ἡ κιγκλιδωτὴ πύλη ἦτο ὀρθάνοικτος καὶ ὁ Σύλλογος τῶν ἐργατῶν ἦτο σημαιοστόλιστος, αἱ δὲ σημαῖαι ἐπλατάγιζον ὑπὸ τοῦ θαλασσίου ἀνέμου.

Ἀίφνης ὁ κ. Βουλφρὰν ἐπίεσε τὸν ἠλεκτρικὸν κώδωνα τῆς θαλαμηπόλου καὶ ὅτε ἐνεφανίσθη εἶπε πρὸς αὐτὴν ὅτι δὲν δέχεται ἐὰν ἔλθῃ τις καὶ ζητήσῃ νὰ τὸν ἴδῃ.

Ἡ παραγγελία αὕτη ἐξέπληξε τὴν Πετρίναν καθ' ὅσον τὰς Κυριακὰς ἐδέχετο συνήθως τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ τῷ ὁμιλήσωσιν εἴτε μικροὶ εἴτε μεγάλοι.

Τέλος ἠκούσθη κρότος τροχῶν ἁμάξης ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἐκ Πυκκινοῦ εἰς Μαρωκούρ.

« Ἔρχεται ὁ Φαβρῆς » εἶπεν ὁ κ. Βουλφρὰν μετὰ φωνῆς ἥτις ἐφάνη ἠλλοιωμένη, καὶ ἐπφράζουσα ἀγωνίαν ἅμα καὶ χαράν.

Ὄντως ἦτο ὁ Φαβρῆς, εἰσῆλθε δὲ ζωηρῶς εἰς τὸ γραφεῖον. Καὶ αὐτὸς ἐφαίνετο ἔχων τι τὸ ἀσύνηθες, ἀπέβλεψε δὲ παρευθὺς πρὸς τὴν Πετρίναν, ἥτις ἐταράχθη ἀγνοοῦσα καὶ αὐτὴ διατί.

« Ἕνεκα βλάβης τῆς μηχανῆς ἠναγκασθην νὰ βραδύνω, εἶπε πρὸς τὸν κ. Βουλφράν.

— Τὸ σπουδαῖον εἶνε ὅτι ἦλθες.

— Σᾶς ἐτηλεγράφησα.

— Τὸ τηλεγράφημά σου καί τοι λακωνικώτατον καὶ εἰς ὄκρον ἄοριστον, ἀνεπτέρωσε τὰς ἐλπίδας μου, ἀλλ' ἐγὼ θέλω βέβαια πράγματα.

— Εἶνε ὅπως τα ἐπιθυμεῖτε.

— Λοιπὸν λέγε, λέγε γρήγορα.

— Ἐνώπιον τῆς δεσποινίδος;

— Ναί, ἂν εἶνε ὅπως τα εἶπες. »

Πρώτην ἤδη φορὰν ὁ Φαβρῆς ἠρώτα ἐὰν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ ἐνώπιον τῆς Πετρίνας. Ὅθεν ηὐξήθη ἡ ταραχὴ καὶ ἡ συγκίνησις ἥτις εἶχε καταλάβῃ αὐτὴν ἕνεκα τῶν αἰνιγματωδῶν φράσεων τοῦ κ. Βουλφρὰν καὶ τοῦ Φαβρῆ, ὡς καὶ ἐκ τῆς ταραχῆς αὐτῶν καὶ τῆς τρεμούσης αὐτῶν φωνῆς.

« Ὡς κάλλιστα εἶχε προΐδῃ ὁ πράκτωρ, εἰς τὸν ὁποῖον εἴχετε ἀναθέσῃ νὰ ἐρευνήσῃ, εἶπεν ὁ Φαβρῆς οὐδόλως στρέφων τὸ βλέμμα πρὸς τὴν Πετρίναν, τὸ ἀναζητούμενον ὑποκείμενον, τοῦ ὁποίου τὰ ἴχνη πολλάκις εἶχε χάσῃ, εἶχεν ἔλθῃ εἰς Παρισίους. Ἐκεῖ δὲ ἐξήτασαν τὰ βιβλία τῶν ἀποδιώσεων καὶ εὑρέθη εἰς τὸν Ἰούνιον τοῦ παρελθόντος ἔτους σημείωσις περὶ τῆς Μαρίας Δορεσάνυ, χήρας τοῦ Ἐδμόνδου Βουλφρὰν Παινδαβοάν. Ἰδοὺ καὶ ἀντίγραφον αὐτῆς »

Καὶ το ἐνεχείρισεν εἰς τὸν κ. Βουλφρὰν οὗ αἱ χεῖρες ἔτρεμον.

«Θέλετε νὰ σᾶς τὸ ἀναγνώσω;

— Ἔχεις ἐξελέγξῃ τὰ ὀνόματα;

— Βεβαίως.

— Τότε μή το ἀναγινώσκῃς· τὸ βλέπομεν ὑστερώτερα. Ἐξακολούθει.

— Πρὸς περισσοτέραν ἀσφάλειαν ἠθέλησα νὰ ἐρωτήσω καὶ τὸν ἰδιοκτήτην τῆς οἰκίας ὅπου ἐκείνη ἀπέθανεν· ὀνομάζεται Ἀλατόσπυρος· εἶδα καὶ τοὺς παρευρεθέντας εἰς τὴν κηδείαν τῆς ταλαιπώρου γυναικός, μίαν τραγωδίστριαν τῶν ὁδῶν, ὀνομαζομένην Μαρκησίαν καὶ τὸν Μαστροκυπρῖνον, γέροντα ὑποδηματοποιόν. Ἀπέθανεν ἐκ τῶν κόπων, ἐκ τῆς ἐξαντλήσεως, ἐκ τῆς δυστυχίας. Εἶδα καὶ τὸν ἰατρὸν ὁ ὁποῖος κατοικεῖ εἰς τὴν Χαρώνην· ἤθελε νὰ τὴν στείλῃ εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ἀλλ' αὐτὴ δὲν ἠθέλησε νὰ ἀποχωρισθῇ τὴν κόρην της Τέλος πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐρευνῶν μου μ' ἔστειλαν εἰς μίαν γυναῖκα ἐμπο-

ρευομένην ῥάκη, ὀνομαζομένην Ῥουκερή, τὴν ὁποίαν ἐπέτυχα χθὲς μόλις τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὰ περίχωρα.»

Ὁ Φαβρῆς ἐσιώπησε καὶ εὐθὺς στρεφόμενος πρὸς τὴν Πετρίναν καὶ χαιρετίσας αὐτὴν μετὰ σεβασμοῦ·

«Εἶδα καὶ τὸν Παλληκαρᾶν, δεσποινοίς, εἶνε πολὺ καλά!»

Πρὸ μιᾶς ἤδη στιγμῆς ἡ Πετρίνα εἶχεν ἐγερθῇ καὶ ἠκροᾶτο κατεπτοημένη, χείμαρρος δὲ δακρύων ἀνέβλυσεν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της.

Ὁ Φαβρῆς ἐξηκολούθησε.

«Βεβαιωθείσης τῆς ταυτότητος τῆς μητρός, ὑπελείπετο πλέον νὰ μάθω τί ἀπέγενεν ἡ κόρη, καὶ τὸ ἔμαθον παρὰ τῆς Ῥουκερῆς, ἡ ὁποία μ' ἐδιηγήθη πῶς συνήντησεν εἰς τὸ δάσος Σαντιγὼ μικρὸν παιδίον ἀποθνῆσκον τῆς πείνης, τὸ ὁποῖον ἀνεκάλυψεν ὁ ὄνος της.

«Καὶ σύ, ἀνεφώνησεν ὁ κ. Βουλφρὰν στρεφόμενος πρὸς τὴν Πετρίναν, ἥτις ἔτρεμεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, δὲν θὰ μας εἰπῇς διατί τὸ παιδίον ἐκεῖνο δὲν ἐφανερώθη εὐθύς, δὲν θὰ μας ἐξηγήσῃς σύ, ἡ ὁποία ἠμπορεῖς νὰ ἐμβαθύνῃς εἰς τὴν καρδίαν κορασίδος...;

Ἡ Πετρίνα προέβη βήματά τινα πρὸς τὸν κ. Βουλφράν, ὅστις ἐξηκολούθησε·

«Διατί δὲν ἔρχεται εἰς τὰς ἀνοικτὰς ἀγκάλας μου...;

— Θεέ μου!

— ... τὰς ἀγκάλας τοῦ πάππου της;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μ'.

Ὁ Φαβρῆς ἀπεχώρησε, καταλείπων ἐνηγκαλισμένους τὸν πάππον καὶ τὴν ἐγγόνην.

Ἀλλ' ἦσαν τόσον συγκεκινημένοι, ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ ὁμιλήσωσι, μόνον δὲ ἀνεφώνουν φράσεις στοργῆς καὶ ἀγάπης:

« Ἐγγόνη μου, παιδί μου!

— Παππού μου! »

Τέλος ὅτε συνῆλθον ὀλίγον ἐκ τῆς ταραχῆς ἠρώτησεν αὐτήν.

« Διατὶ δὲν ἐφανερώθης τόσον καιρόν;

— Δὲν ἐπεχείρησα πολλάκις; Ἐνθυμεῖσθε τί με εἴχετε εἰπῇ ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ὅτε ἠθέλησα πλαγίως νὰ σας ὁμιλήσω διὰ τὴν μητέρα καὶ δι' ἐμέ, «ποτὲ πλέον, ἤκουσες, ποτὲ πλέον νὰ μή μου εἰπῇς τίποτε περὶ αὐτῶν τῶν ἀθλίων ».

—Ποῦ νὰ ὑποπτεύσω ὅτι ἦσο ἡ κόρη μου.

— Ἐὰν αὐτὴ ἡ κόρη ἤθελε παρουσιασθῇ ἐνωπιόν σας ἐλευθέρως δὲν ἠθέλετέ την ἀποδιώξῃ χωρὶς νὰ θέλετε νὰ την ἀκούσετε;

— Τὶς οἶδε τί ἤθελα πράξῃ!

— Δι' αὐτὸ ἀπεφάσισα τότε νὰ φανερωθῶ μόνον τὴν ἡμέραν ἐκείνην καθ' ἣν, κατὰ τὴν παραγγελίαν τῆς μητέρας, ἤθελον κατορθώσῃ νὰ γίνω ἀγαπητή.

— Καὶ εἴχες ὑπομονὴν τόσον καιρόν! Τάχα δὲν εἴχες πᾶσαν στιγμὴν δείγματα τῆς ἀγάπης μου;

— Ἀρά γε ἦτο πατρική; δὲν ἐτόλμων νὰ το πιστεύσω.

— Καὶ ἔπρεπεν, ἀφ' οὗ αἱ ὑποψίαι μου ἦσαν τόσον ἀκριβεῖς μετὰ σκληροὺς ἀγῶνας, δισταγμούς, ἐλπίδας καὶ ἀμφιβολίας, ἐκ τῶν ὁποίων ἤθελές μ' ἀπαλλάξῃ ἐὰν ὡμίλεις ταχύτερον, ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῶ τὸν Φαβρῆν διὰ νὰ σε ἀναγκάσῃ νὰ ῥιφθῇς εἰς τὰς ἀγκάλας μου;

— Ἡ τωρινὴ χαρὰ δὲν ἀποδεικνύει ὅτι ἦτο καλὸν νὰ γίνῃ ὅπως ἔγινε;

— Ὅλα καλά, ἂς τ' ἀφήσωμεν τώρα αὐτά, καὶ εἰπέ μου ὅ τι μ' ἔκρυψες καὶ μ' ἄφινες νὰ ἐπιχειρῶ ἐρεύνας τὰς ὁποίας μὲ μίαν λέξιν θὰ ἐφώτιζες. Εἰπέ μου περὶ τοῦ πατρός σου· πῶς ἐφθάσατε εἰς τὸ Σεράγιεβον; Πῶς ἦτο φωτογράφος;

— Τί ζωὴν ἐζήσαμεν εἰς τὰς Ἰνδίας εἰμπορεῖτε νὰ μάθετε ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τὰς ὁποίας ἐλάβετε. Θὰ σάς την διηγηθῶ βραδύτερον καὶ θὰ ἰδῆτε τί θάρρος εἶχεν ὁ πατέρας, τί γενναιότητα εἶχεν ἡ μητέρα, διότι δὲν ἠμπορῶ νὰ σας ὁμιλήσω περὶ ἐκείνου χωρὶς νὰ σας ὁμιλήσω περὶ αὐτῆς.

— Μὴ πιστεύσῃς ὅτι δὲν με συνεκίνησαν ὅσα με εἶπεν ὁ Φαβρῆς περὶ αὐτῆς, ὅτι δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ὅπου θὰ ἐσώζετο ἴσως, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μή σε παραιτήσῃ μόνην.

— Θὰ την ἀγαπήσετε, θὰ την ἀγαπήσετε

— Θὰ μου ὁμιλήσῃς περὶ αὐτῆς.

— .... Θὰ σάς την γνωρίσω καὶ θὰ σας κάμω νὰ την ἀγαπήσετε. Λοιπὸν ἂς ἐξακολουθήσω. Ἀφήσαμεν τὰς Ἰνδίας διὰ νὰ ἔλθωμεν εἰς τὴν Γαλλίαν· φθάνομεν εἰς τὸ Σουὲζ καὶ ἐκεῖ ὁ πατέρας ἔχασε ὅλα τὰ χρήματά του· τοῦτα ἔκλεψαν οἱ χρηματισταί, ὅπως ἤκουσα, καὶ ἐγὼ δὲν ἠξεύρω πῶς.»

Ὁ κ. Βουλφρὰν διὰ νεύματος ἐδήλωσεν ὅτι αὐτὸς ἐγίνωσκε τὸ πῶς.

«Ἀφ' οὗ πλέον δὲν εἴχομεν χρήματα, ἀντὶ νὰ ἔλθωμεν εἰς τὴν Γαλλίαν, ἐπήγαμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι τὸ ταξείδιον ἦτο εὐθηνότερον. Εἰς τὰς Ἀθήνας ὁ πατέρας, ἐπειδὴ εἶχε μαζί του φωτογραφικὴν μηχανήν, ἔγινε μικρὸς φωτογράφος καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐζήσαμεν. Ἠγόρασεν ἔπειτα ἓν ἁμάξι καὶ ἕνα ὄνον, τὸν Παλληκαρᾶν, ὁ ὁποῖος μοῦ ἔσωσε τὴν ζωήν. Ἠθέλησε δὲ νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν Γαλλίαν διὰ ξηρᾶς καὶ νὰ φωτογραφῇ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ταξειδίου μας καὶ νὰ κερδαίνῃ τὸν ἄρτον τῆς οἰκογενείας του. Ἀλλὰ φεῦ! πόσον ὀλίγας ἐργασίας εἶχε, καὶ πόσον πολὺς ἦτο ὁ δρόμος καὶ πόσον δύσβατος καὶ ἐπίπονος ἐπάνω εἰς τὰ ὄρη ὅπου κάθε στιγμὴν κατεσκοτώνετο ὁ καΐμένος ὁ Παλληκαρᾶς. Σᾶς εἶπα πῶς ὁ πατέρας ἠσθένησεν εἰς τὴν Βουσαβοάτσαν. Σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ διηγηθῶ σήμερον τὰ κατὰ τὸν θάνατόν του, διότι δὲν θὰ εἶμαι πορέσω. Ὅταν τον ἐχάσαμεν, ἐξηκολουθήσαμεν κατ' ἀνάγκην τὸν δρόμον μας. Ἀφ' οὗ ὅταν αὐτὸς ἔζη τὰ κέρδη μας ἦσαν ὀλίγα, διότι μόλις καὶ μετὰ βίας εὑρίσκοντο ἄνθρωποι ἐμπιστευόμενοι εἰς τὴν τέχνην του καὶ στέργοντες νὰ τους φωτογραφήσῃ, φαντάζεσθε πλέον πόσον ὀλιγώτερα ἦσαν τὰ κέρδη μας ὅταν ἐμείναμεν μόναι. Ἄλλοτε θὰ σας διηγηθῶ τὰς δυστυχίας μας αὐτάς, αἱ ὁποῖαι διήρκεσαν ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου μέχρι τοῦ Μαΐου μέσα εἰς τὸν χειμῶνα. Ὁ κ. Φαβρῆς σας ἐδιηγήθη πῶς ἀπέθανεν ἡ μητέρα εἰς τοῦ Ἀλατόσπυρου. Καὶ αὐτὰ θὰ σάς τα διηγηθῶ καταλεπτῶς ἄλλοτε καί θὰ σας εἰπῶ τὰς τελευταίας παραγγελίας τῆς μητέρας διὰ νὰ ἔλθω ἐδῶ.

Ἐν ᾧ δὲ ἡ Πετρίνα ὡμίλει, βοὴ ἀόριστος ἠκούετο ἐρχομένη ἀπὸ τῶν κήπων.

«Τί εἶνε;» ἠρώτησεν ὁ κ. Βουλφράν.

Ἡ Πετρίνα ἔσπευσεν εἰς τὸ παράθυρον καὶ εἶδε μυρμηκιὰν ἀνδρῶν, γυναικῶν, παιδίων, καλυπτόντων τὰς δενδροστοιχίας καὶ τοὺς χλοεροὺς λειμῶνας. Ἦσαν ἐνδεδυμένοι τὰ κυριακά των ἐνδύματα καὶ ὑπεράνω αὐτῶν ἐκυμάτιζον σημαῖαι διαφόρων εἰδῶν. Ἀπὸ τοῦ πλήθους δὲ τούτου τῶν ἑξακισχιλίων ἢ ἑπτακισχιλίων συμπεπυκνωμένων ψυχῶν ἐξήρχετο ἡ βοὴ ἐκείνη ἥτις ἐξέπληξε τὸν κ. Βουλφράν καὶ ἀπέτρεψε τὴν προσοχὴν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς διηγήσεως τῆς Πετρίνας καί τοι ἦτο οὐσιωδεστάτη.

«Μὰ τί εἶνε λοιπόν; ἐπανέλαβε.

— Σήμερον εἶνε τὰ γενέθλιά σας, πάππε μου, καὶ οἱ ἐργάται ὅλων τῶν ἐργοστασίων ἀπεφάσισαν νὰ τα ἑορτάσουν καὶ νὰ σας εὐχαριστήσουν δι' ὅσα ἐπράξατε ὑπὲρ αὐτῶν.

— Ἄ! ναί, ἄ! ναί!»

Προσῆλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ παράθυρον ὡς ἐὰν ἠδύνατο νὰ τους ἴδῃ, ἀλλ' ἐκεῖνοι τον ἀνεγνώρισαν καὶ ἀπὸ ὁμίλου εἰς ὅμιλον μετεδόθη βοὴ ἥτις διαδιδομένη ἔγινε φοβερά.

«Θεέ μου! πόσον θὰ ἦσαν φοβεροὶ ἂν ἦσαν ἐναντίον μας, ἐψιθύρισεν ὁ κ. Βουλφράν, αἰσθανόμενος κατὰ πρῶτον ἤδη τὴν δύναμιν τῆς πληθύος ταύτης.

— Μάλιστα, ἀλλὰ εἶνε μαζί μας, διότι καὶ ἡμεῖς εἴμεθα μαζί των.

— Καὶ εἰς σὲ ὀφείλεται τοῦτο, ἐγγόνη μου· πόση διαφορὰ σήμερον ἀπὸ τὴν ἡμέραν τοῦ μνημοσύνου τοῦ πατρός σου εἰς τὴν κενὴν ἐκκλησίαν μας.

— Τώρα θά σας εἰπῶ πῶς ὥρισε τὸ πρόγραμμα τῆς τελετῆς τὸ συμβούλιον τῶν ἐργατῶν. Θά σας ὁδηγήσω κάτω εἰς τὸ ἀνάβαθρον τῆς ἕξω κλίμακος ἀκριβῶς τῇ 2 μ.μ. Ἀπ' ἐκεῖ θά σας βλέπουν πάντες. Εἰς ἐργάτης ἐξ ἑκάστου χωρίου ὅπου εἶνε τὰ ἐργοστάσια θὰ ἀναβῇ εἰς τὸ ἀνάβαθρον καὶ ἐξ ὀνόματος πάντων ὁ γέρων μπάρπα Γατώης θὰ προσφωνήσῃ συντόμως.»

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ ὡρολόγιον ἐσήμανε δύο ὥρας.

«Μοῦ δίδετε τὸ χέρι σας, παρακαλῶ;» εἶπεν ἡ Πετρίνα καὶ κατέβησαν εἰς τὸ ἀνάβαθρον.

Κραυγαὶ ἄπειροι καὶ ἐπευφημίαι ἀντήχησαν· τότε κατὰ τὰ κεκανονισμένα ἀνέβη ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ ἀναβάθρου καὶ ὁ μπάρμπα Γατώης, ὅστις ἦτο κτενιστὴς τῆς καννάβεως, προέβη βήματά τινα πρὸ τῶν συναδέλφων του ἵνα προσφωνήσῃ τὴν προσφώνησιν ἣν δεκάκις εἶχε μελετήσῃ καὶ ἐπαναλάβῃ ἀπὸ τῆς πρωΐας.

« Κύριε Βουλφράν, διὰ νά σας συγχαρῶ .... διὰ νά σας συγχαρῶ.... »

Ἀλλὰ διεκόπη κινῶν σπασμωδικῶς τὰς χεῖρας, τὸ δὲ πλῆθος βλέπον μακρόθεν τὰ εὔγλωττα σχήματά του ἐνόμισεν ὅτι ὄντως ἐξεφώνει τὸ λογίδριόν του.

Ἐπί τινα δευτερόλεπτα προσεπάθει ὁ γηραιὸς ῥήτωρ μετ' ἀγωνίας νὰ ἀρθρώσῃ μίαν λέξιν καὶ ἀπέσπα τὰς λευκὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του ὡς ἐὰν ἐκτένιζε κάνναβιν· τέλος εἶπε·

« Νὰ, τί εἶνε· εἶχα νά σας βγάλω ἕνα λόγον ἀλλὰ δὲν 'μπορῶ νά τα καταφέρω, δὲν 'μπορῶ νὰ βγάλω μίαν λέξιν καὶ στενοχωροῦμαι πολὺ ἐπειδή σας στενοχωρῶ· τέλος πάντων σᾶς συγχαίρω, καί σας εὐχαριστῶ ἐξ ὀνόματος ὅλων ἐδῶ τῶν συντρόφων καὶ ἐξ ὅλης καρδίας. »

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὕψωσε τὴν χεῖρα ἐπισήμως εἰς ἐπικύρωσιν τοῦ λόγου του.

Καί τοι ἀσυνάρτητος ἡ προσφώνησις αὕτη οὐχ ἧττον συνεκίνησε τὸν κ. Βουλφράν. Στηρίζων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς Πετρίνας προέβη μέχρι τοῦ ἐρείσματος τοῦ ἀναβάθρου καὶ ὡς ἀπὸ βήματος εἶπε μετὰ φωνῆς ἰσχυρᾶς·

« Φίλοι μου, τὰ φιλικά σας συγχαρητήρια μὲ προξενοῦν χαρὰν πολὺ μεγαλητέραν καθ' ὅσον ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἶνε ἡ εὐτυχεστάτη ἡμέρα τοῦ βίου μου, κατὰ τὴν ὁποίαν εὑρῆκα τὴν ἐγγόνην μου, τὴν κόρην τοῦ υἱοῦ τὸν ὁποῖον ἔχασα. Τὴν γνωρίζετε, τὴν εἴδατε εἰς τὴν ἐργασίαν, καὶ νὰ εἶσθε βέβαιοι ὅτι θὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ θὰ ἐπαυξήσῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἠρχήσαμεν μαζί, καὶ βεβαιωθῆτε ὅτι τὸ μέλλον σας καὶ τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν σας εἶνε εἰς καλὰ χέρια.»

Καὶ ταῦτα λέγων ἔκυψε πρὸς τὴν Πετρίναν καὶ πρὶν ἐκείνη προφθάσῃ νὰ ἀντιστῇ, ἔλαβεν αὐτὴν διὰ τῶν ῥωμαλέων χειρῶν του, τὴν ἀνήγειρε καὶ παρουσιάζων αὐτὴν εἰς τὸ πλῆθος, τὴν ἠσπάσθη.

Τότε ἐπευφημίαι ἀντήχησαν ἐκ μυρίων στομάτων, ἀνδρῶν, γυναικῶν, παιδίων, ἐπὶ παλλὰ λεπτὰ τῆς ὥρας ἐκαναλαμβανόμεναι. Ἔπειτα δὲ κατὰ τὴν τάξιν τῆς τελετῆς παρήλασε τὸ πλῆθος τῶν ἐργατῶν πρὸ τοῦ γηραίου ἐργοστασιάρχου καὶ τῆς ἐγγόνης του, ἀποκαλυπτόμενον καὶ χαιρετίζον μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ.

« Ἂν ἐβλέπετε τὰ ἤμερα πρόσωπά των, » εἶπεν ἡ Πετρίνα·

Ἀλλ' ὅμως τινὰ τῶν προσώπων δὲν ἦταν φαιδρά, τὰ τῶν ἀνεψιῶν δῆλον ὅτι, ὅτε μετὰ τὸ τέλος τῆς τελετῆς προσῆλθον ἵνα συγχαρῶσι τὴν « ἐξαδελφην » των.

« Τὸ κατ' ἐμέ, εἶπεν ὁ Ταλουέλ, ἐγὼ πάντοτε, τί νά σας εἴπω, πάντοτέ το « ὑπέθετα » Ἔλεγε δὲ ταῦτα θέλων νὰ φανῇ ἀρεστὸς εἰς τὴν κληρονόμον τῶν ἐργοστασίων.

(Ἕπεται τὸ τέλος)

Π. Ι ΦΕΡΜΠΟΣ

ΓΑΛΗ ΚΑΙ ΡΙΝΗ

[*Κατὰ τὸν Αἰσώπειον μῦθον*]

Μιὰ γάτα 'ς ἐργαστῆρι
ἑνὸς χαλκωματᾶ,
ναύρῃ νὰ φάῃ κάτι
τριγύρω της ζητᾷ·

Ζητᾷ ἡ πεινασμένη,
μ' ἀντὶ ψωμί, τυρί...
μιὰ λίμα λαδωμένη
ἐκεῖ παρατηρεῖ·

Καὶ μὲ τὴ γλῶσσ' ἀρχίζει
νὰ γλύφῃ χαρωπή,
χωρὶς νὰ συλλογιέται
μή, γλύφοντας, κοπῇ·

Ἡ λίμα τρώει τὴ γλῶσσα
κ' ἡ γάτα μὲ χαρά,
τὴν βλέπει ποῦ 'ματώνει
καὶ παίζει τὴν οὐρά

Γιατὶ ὅσο αἷμα τρέχει
ἡ γλῶσσά της, θαρρεῖ
ἡ λίμα πὼς το ἔχει
καὶ γλύφει ὅσο μπορεῖ.

Ὡς που 'ς τὸ τέλος μένει
μισόγλωσσ' ἡ μωρὴ
καὶ λιποθυμισμένη
τὸ χάρο καρτερεῖ.

Ι. Γ. ΓΙΑΝΝΟΥΚΟΣ

Η ΜΕΓΑΛΗΤΕΡΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΙΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 350]

— Ἐγὼ ἀγαπῶ τὸ χορό! διέκοψεν ὁ Τόνης.

Καὶ καθεὶς εἶπεν ἀπό ἕνα πρᾶγμα:

— Ἐγὼ τὴς φράουλες!

— Ἐγὼ τοὺς σβίγκους!

— Ἐγὼ τὸ θέατρον!

— Ἐγὼ τὸ φεγγάρι!

Καὶ ἕνα σωρὸ φλυαρίες.

— Ἀγαπῶ ὅ,τι εἶνε εὔμορφον καὶ ὅ,τι εἶνε καλόν, ὑπέλαβεν ἡ Πόπη. Βλέπετε ὅτι δὲν εἶμαι πολὺ δύσκολη...

— Ἀλλὰ περισσότερον; περισσότερον; Τί σου ἀρέσει περισσότερον;

— Ξεύρω 'γώ; εἶνε δύσκολον νὰ ἐκλέξῃ κανείς. Μοῦ φαίνεται ὅμως ὅτι περισσότερον ἀγαπῶ τὸ θέατρον... Πηγαίνω σπανίως.

— Ἐπὶ τέλους! τὸ θέατρον!

— Ψέμματα λέγει! εἶπεν ὁ Τάκης. Ἡ Πόπη προτιμᾷ ἄλλο πρᾶγμα. Πρὸ δεκαπέντε ἡμερῶν δὲν ἠθέλησε νὰ πάγῃ μὲ τὸν μπαμπᾶ. Ἔπαιζαν Μιχαὴλ Στρογγώφ που εἶνε τόσῳ εὔμορφο..

— Καλέ! ξεύρεις γιατὶ δὲν θέλησα...

— Θά το 'πῶ ἀμέσως. Δὲν ἠθέλησε νὰ πάγῃ, γιατὶ ἤμουν λιγάκι ἀδιάθετος καὶ δὲν μποροῦσα νὰ βγῶ ἀπὸ τὸ σπίτι. Αὐτὸ ἀποδεικνύει ναὶ ἢ ὄχι, ὅτι δὲν ἀγαπᾷς περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὸ θέατρο;

Τοῦτο λέγων ὁ Τάκης, δι' ὕφους τρυφεροῦ, ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖράς του τὴν κεφαλὴν τῆς ἀδελφῆς του καὶ τὴν ἐφίλησε.

«Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἦταν πολὺ διασκεδαστικώτερον ἂν ἐπηγαίναμε μαζί. Ἔπειτα δὲν ἀφίνουν ἔτσι τοὺς ἀρρώστους καὶ φεύγουν!

— Ἐτελείωσε! ἡ Πόπη εἶνε ἄγγελος ἀφοσιώσεως! ἀνέκραξεν ὁ Κρίτων ἐγείρων τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν μὲ εἰρωνικὸν ὕφος, τὸ ὁποῖον ἐπλήγωσε τὴν καλὴν κορασίδα.

— Ἔχεις ἄδικο, Κρίτων, εἶπε ζωηρῶς. Δὲν εἶνε ἀφοσίωσις. Δὲν θὰ αἰσθανόμουν καμμιὰ εὐχαρίστησιν εἰς τὸ θέατρον ἐκείνην τὴ βραδυά.

— Καὶ γιατί; ἠρώτησεν ὁ νεανίας. Πρὸς τί νὰ στερῶνται οἱ μὲν χάριν τῶν δέ; Ἐγὼ δὲν το βρίσκω αὐτό. Ἐσὺ ἔπρεπε νὰ πᾷς 'στὸ θέατρο καὶ ὁ Τάκης νὰ πιῇ τὸ ζεστό του. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τα ἔχῃ ὅλα μαζί!»

Ἡ Ἑλένη ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς Πόπης, ἐστήριξεν ἐπ' αὐτῆς τὴν παρειάν της καὶ βλέπουσα τὸν ἀδελφόν της Κρίτωνα, τῷ εἶπε μὲ τόνον ἐπιπληκτικόν:

— Εἶνε ἑκατὸ φορὲς π ε ι ὸ κ α λ ὴ ἀπὸ σένα!

— Πραγματικῶς εἶνε πολὺ εὔμορφο πρᾶγμα νὰ θυσιάζεται κανεὶς διὰ τοὺς

ἄλλους, εἶπεν ἡ Εὐρυδίκη μὲ ὕφος σοβαρὸν καὶ σχεδὸν περιπαθές — πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐκίνησε τοὺς γέλωτας τοῦ Τόνη, μὴ παραδεχομένου κατ' οὐδένα τρόπον τὴν ἰδέαν αὐτήν.

— Καὶ πάλιν σᾶς λέγω ὅτι δὲν πρόκειται περὶ θυσίας, εἶπεν ἡ Πόπη πεισμώσασα κἄπως. Ὁ Τάκης το ἐνόησε καλά, πρόκειται περὶ προτιμήσεως. Δὲν θἀπελάμβανα τὸ θέαμα ἂν ἄφινα τὸν ἀδελφόν μου περίλυπον καὶ μόνον· αὐτὸ εἶνε! Πολὺ περισσότερον εὐχαριστήθηκα ποῦ ἔμεινα 'στὸ σπίτι παρὰ ἂν ἐπήγαινα 'στὸ θέατρο, καὶ ἐπεράσαμε μιὰ ὡραία βραδυά· ἀλήθεια, Τάκη;

— Μ' ἐξομολογήσεις ἀμοιβαίας αἰσθημάτων ἀδελφικῆς στοργῆς! ἀπήγγειλε πομποδῶς ὁ Κρίτων.

— Ὄχι, ἀλλὰ μὲ ἀγάπην ἀληθινήν. Ἐδιαβάζαμε μαζί, ὡμιλούσαμεν μαζί, Ἔπειτα προχθὲς ὁ μπαμπᾶς μᾶς πῆγε 'στὸν Ἀ ρ χ ο ν τ ο χ ω ρ ι ά τ η ν δύο εὔμορφες βραδυὲς ἀντὶ γιὰ μιά.

— Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν διάθεσιν καθενός, εἶπεν ὁ Κρίτων· θὰ δοκιμάσω κ' ἐγώ. Προχθὲς ἕνα παιδὶ μικρό, ποῦ ἡ μητέρα του, μιὰ φτωχὴ γυναῖκα, τὸ ἐκρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι, καθὼς με εἶδε ποῦ περνοῦσα μὲ τὸ ἄλογο, ἄρχισε νὰ κλαίῃ νάνεβῇ κι' αὐτὸ 'στὸ ἄλογο. Μόλις το ξανασυναντήσω θὰ πεζεύσω καὶ θὰ το βάλω νὰ καβαλικεύσῃ. Καὶ ἐπειδὴ φυσικά, ἂν το ἀφήσω μονάχο, θὰ ἔλθῃ μὲ τὸ κεφάλι κάτω, θὰ μείνω κοντά του, θὰ γίνω ἱπποκόμος του καὶ θὰ το σεργιανίσω ὅλη τὴν ἡμέρα. Ἔτσι κ' ἐγὼ θὰ μπορῶ νὰ φωνάζω ὅπως ἡ Πόπη: Ὁποία εὐχαρίστησις! Ὁποία εὐτυχὴς ἡμέρα!

— Ὄχι, δὲν θὰ ἠμπορέσῃς νά το 'πῇς. Ἐὰν αὐτὸ δέν το κάμῃς μ' εὐχαρίστησιν εἰλικρινῆ, θὰ ἐνοχληθῇς καὶ θἀ ὑποφέρῃς πολύ.

Ὁ Κρίτων ἐχαιρέτισεν εἰρωνικῶς καὶ οἱ ἄλλοι ἐγέλασαν.

— Μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν εἶπα καμμιὰν ἀνοησίαν, ὑπέλαβεν ἡ Πόπη, καὶ ἐξηγήθηκα ἀρκετὰ καθαρά. Εἶπα ὅτι ἂν δέν σε κάμῃ εὐτυχῆ ἡ εὐτυχία τοῦ μικροῦ παιδιοῦ, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτό, καθὼς σύ, νομίζει ὅτι ἡ μεγαλητέρα εὐχαρίστησις τοῦ κόσμου εἶνε νὰ καβαλικεύῃ, ἂν δὲν αἰσθανθῇς τὴν χαράν του μέσα εἰς τὴν καρδιά σου, δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ νὰ δυσαρεστηθῇς καὶ νὰ ἐνοχληθῇς.

— Διάβολε! ἡ ἰδία του εὐχαρίστησις κάμνει καθένα εὐτυχῆ, ὄχι ἡ εὐχαρίστησις τῶν ἄλλων.

— Ἂν νομίζῃς αὐτό, εἶπεν ἡ Πόπη, τότε ποτὲ δὲν θὰ εἶσαι εὐτυχὴς, παρὰ πολὺ ὀλίγον!

— Καὶ γιατί, σᾶς παρακαλῶ; ἠρώτησεν ὁ νεανίας ἔκπληκτος καὶ περίεργος, διότι πλούσιος καθὼς ἦτο, εὐφυὴς καὶ χαϊδευμένος, ἐνόμιζε τὸν ἑαυτόν του εὐτυχέστατον.

— Ἀπλούστατα: διότι δὲν θὰ αἰσθάνεσαι εὐτυχίαν παρὰ δι' ἕνα, ἀφ' οὗ δὲν θά σε ἐνδιαφέρῃ παρὰ μόνον ἡ ἰδική σου εὐχαρίστησις.

— Μόνον δι' ἕνα! ἐπανέλαβεν ὁ Κρίτων ἀπορῶν· καὶ σὺ διὰ πόσους αἰσθάνεσαι;

— Ἐγώ; δι' ὅλους ὅσους ἀγαπῶ, δι' ὅλους ὅσους εἰμπορῶ νὰ εὐχαριστήσω. Ἡ εὐτυχία των εἶνε καὶ εὐτυχία μου καὶ ἡ εὐχαρίστησίς των εὐχαρίστησίς μου. Ἂν δὲν ἐσυλογιζόμην παρὰ μόνον τὸν ἑαυτόν μου, ἂν δὲν ἠσθανόμην παρὰ μόνον ὅ,τι ἀφορᾷ ἐμέ, θά μου ἐφαίνετο ὅτι ζῶ μέσα 'ς ἕνα κουτὶ κλεισμένον, ὅπου θὰ ἔσκαζα. Ἐπέρασε πολὺς καιρὸς ἀπὸ τότε· θὰ ἤμουν ἓξ ἢ ἑπτὰ χρόνων· ἐπήγαινα νάγοράσω μιὰ εὔμορφη κούκλα — τότε μάρεσαν πολὺ ἡ κοῦκλες ὅπως τώρα τῆς Ἑλένης. Εἶδα ἕνα πτωχὸ παιδί, μὰ τόσῳ πτωχὸ καὶ ἐλεεινό, ποῦ το ἐλυπήθηκα καί του ἔδωκα ὅσα χρήματα εἶχα. Ἀίγο πρωτήτερα νά μου ἔλεγαν ὅτι ἔπρεπε νὰ στερηθῶ τὴν κούκλα μου, θὰ ἔκλαιγα ἀπὸ τὴν λύπην μου· ἀλλὰ τότε ἐδοκίμασα τόσην εὐχαρίστησιν ποῦ ἔδωσα τὰ λεπτά μου, ὥστε ἔκλαψα ἀπὸ χαράν. Καὶ ἡ μαμά μ' ἐφίλησε καί μου εἶπε: « Σὲ συγχαίρω, ἀγαπητή μου, »ἐπῆρες τὸν καλὸ δρόμο τῆς εὐτυχίας. »— Εἶνε λοιπὸν πολλοὶ δρόμοι που »ὁδηγοῦν εἰς τὴν εὐτυχίαν; ἠρώτησα. »— Βεβαιότατα, καθένας εἶνε ἢ μπορεῖ νὰ εἶνε εὐτυχὴς μὲ ὁποιον τρόπον »θέλει, καὶ κανεὶς δὲν εἶνε τελείως »εὐτυχὴς εἰς τὸν κόσμον αὐτόν· ἀλλὰ »σὺ ἐπῆρες τὸν καλλίτερο δρόμο, τὸν »πειὸ πλατύ, ἐκεῖνόν που φέρει πολὺ »πλησίον εἰς τὸ τέρμα. Δὲν εἶσαι »εὐτυχής; — Ὤ, ναί, ναί! » Καὶ ἤμουν πραγματικῶς. Ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἡμέραν δὲν ἠθέλησα κατ' οὐδένα τρόπον νἀλλάξω δρόμον. Ἔχω τὰς ἰδικάς μου εὐχαριστήσεις καὶ τὰς εὐχαριστήσεις τῶν ἄλλων. Εἰμπορεῖ, Κρίτων, νά με κατηγορήσῃς ὡς ἄπληστον, ὡς πλεονέκτιδα· ἀλλ' ἀγαπῶ τοὺς ἄλλους καὶ ζῶ κατὰ μέγα μέρος ἐν αὐτοῖς. Ὅπως αἰσθάνομαι τὴν λύπην των, αἰσθάνομαι καὶ τὴν χαράν των. Δὲν ἔλεγες σήμερα ὅτι ἀγαπᾷς τὴν ἀνοικτήν, τὴν εὐρεῖαν ζωήν; Νά, εὐρυτέρα ζωὴ ἀπὸ αὐτὴν μου φαίνεται ὅτι δὲν ὑπάρχει!

Ὁ Κρίτων ἤκουε σκεπτικός.

— Εἰμπορεῖ νὰ ἔχῃς δίκαιον, Πόπη! Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχῃ κανεὶς τὴν καρδιά σου γιὰ νὰ...

— Ἔλα, τῷ εἶπεν ἡ μικρά του ἀδελφὴ Ἑλένη· δοκίμασε καὶ σύ. Θὰ χαρῶ τόσῳ πολὺ νὰ γίνῃς καλός. Καὶ μεῖς θὰ σἀγαπήσουμε καὶ περισσότερο· καὶ σύ, ἀφ' οὗ το λέγῃ ἡ Πόπη, θ ὰ γ ί ν ῃ ς π ο λ ὺ ε ὐ τ υ χ έ σ τ ε ρ ο ς.

ΚΙΜΩΝ ΑΔΑΚΙΔΗΣ

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΝΟΥΝΟΥ

ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΑΠΑΓΓΕΛΙΑΝ

(*Εἰσέρχεται ὁ Νῖκος, νεανίας δεκαπεντατεής, πολὺ βιαστικός, ῥίπτων ἐπάνω εἰς ἓν κάθισμα τὸ ἐπανωφόρι του καὶ τὴν ὀμβρέλλαν του Κρατεῖ ἄνθη, τὰ ὁποῖα θέτει εἰς μίαν ἀνθοδόχην ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι. Κατόπιν σκουπίζει τὸ μέτωπόν του μὲ τὸ μανδήλι του.*)

— Οὔφ! πῶς ἔ-ρεξα! Ἀλλὰ δὲν εἶχα καιρὸν νὰ χάσω . . . (*Δεικνύει ἐπὶ τῆς τραπέζης ἓν Ἡμερολόγιον*). Ἂν δὲν ἦταν νὰ ἴδω κατὰ τύχην αὐτὸ τὸ Ἡμερολόγιον, θὰ ἔξεχνοῦσα ὅλως διόλου ὅτι εἶνε σήμερα τοῦ Ἁγίου Ξενοφῶντος, ἡ ἑορτὴ τοῦ νουνοῦ . . . Ἐμπρός! (*Παρατάσσει ἐπὶ τῆς τραπέζης χαρτία, μελανοδοχεῖον, γραφίδας, στυπόχαρτον καὶ κάθηται*). Δὲν εἶνε ἐδῶ παῖζε-γέλασε! Πρόκειται εἰς διάστημα ἑνὸς τετάρτου τῆς ὥρας, νὰ συνθέσω ἕνα εὔμορφο ποιηματάκι. Ἄ, ὁ νουνὸς ἀγαπᾷ πολὺ τὰ ποιήματα. (*Σύνει τὸ κεφάλι του*) Διάβολε! δὲν μου ἔρχονται ἰδέες . . . Ἄ, μὰ δὲν εἶνε καὶ πολὺ εὔκολο . . . Τί νὰ κάμω; (*Μὲ ἔμφασιν.*) Ὦ Μοῦσαι, Παρθένοι Ἑλικωνιάδες, σεῖς ἐμπνεύσατέ με! . . (*Περιχαρής.*) Ἄ, νά . . . μοῦ ἦλθε εὐθὺς ἕνας στίχος: (*Γράφει ἀπαγγέλλων:*)

Τὴν αὐγὴ μὲ τὴν δροσούλα,
[ὦ νουνέ μου ἀγαπημένε.

Στάσου! Στάσου! (*Μετρᾷ μὲ τὰ δάκτυλα*) Μιά, δυό, τρεῖς, τέσσαρες, πέντε, ἕξ, ἑπτά, ὀκτώ, ἐννέα . . δέκα . . δεκαπέντε, δεκάξη, δεκαεπτὰ συλλαβαί. Εἰς τὸ μου α γίνεται συνίζησις. Ὥστε ἔχομεν δεκαεξασύλλαβον στῖχον. Λαμπρά! Ἔ, δὲν εἶνε μικρὸ πρᾶγμα νά σου ἔλθῃ γρήγορα γρήγορα ἕνας τόσον εὔμορφος στῖχος! Ἐμπρός! (*Ὀσφραίνεται.*) Τί δυνατὰ ποῦ μυρίζουν αὐτὰ τὰ γαρύφαλα! Ἡ μυρωδιὰ μὲ κτυπᾷ 'ς τὸ κεφάλι καὶ ἐμποδίζει τὴς ἰδέες. (*Τοποθετεῖ τὸ δοχεῖον μὲ τὰ ἄνθη κατὰ γῆς εἰς μίαν γωνίαν.*) Λοιπόν, ἂς μὴ χάνωμεν τὸν πολύτιμον καιρόν (*Ἀπαγγέλλει*):

Τὴν αὐγὴ μὲ τὴ δροσούλα,
ὦ νουνέ μου ἀγαπημένε . . .

Τί νὰ 'πῶ τώρα; Ὅτι τον εἶδα ἔξω; Ὄχι! ὁ νουνός μου δὲν βγαίνει ποτὲ ἀπὸ τὸ σπίτι του. Τί κρῖμα, ἀλήθεια! . . Ἄ, τὸ ηὗρα! (*Γράφει ἀπαγγέλλων*):

Κεῖ ποῦ 'πῆγα 'στὰ Πατήσια,
ἴδιο νὰ περιπατήσω. . .

Πεζὸς λιγάκι αὐτὸς ὁ στῖχος· ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ! Κ' ἐγὼ πεζὸς ὑποτίθεται ὅτι 'πῆγα 'ς τὰ Πατήσια! Ἐμπρός:

Ηὗρ' αὐτὰ τὰ ὡραῖα ἄνθη,
μοσχομυρισμένα κρῖνα,
Καὶ μὲ τ' ἄρωμά τους τώρα
τὰς εὐχάς μου θὰ στολίσω.

Τὸ *στολίσω* ὁμοιοκαταληκτεῖ μὲ τὸ *περιπατήσω*. Ἀλλὰ τὸ *κρῖνά* που δὲν πηγαίνει μὲ τὸ *ἀγαπημένε*; Χμ! Ναῦρισκα κἀνένα ἄνθος που νὰ τελειώνῃ εἰς *ένε* ἢ κανένα ἐπίθετον κοσμητικὸν που νὰ τελειώνῃ εἰς *ένα* . . . Μὰ πολλὰ γυρεύω. Τόση πολυτέλεια εἶνε περιττή. Δὲν φθάνει τάχα μιὰ ὁμοιοκα ληξία; Ὁ νουνὸς ἂς λάβῃ

ὑπ' ὄψει του καὶ τὴν ἡλικία μου . . ! Ἄ, τώρα ἀνακαλύπτω καὶ μιὰ ἄλλη ἀνακρίβεια : Τοῦ νοννοῦ μου θά του πάγω γαρύφαλα καὶ ὄχι ρῖνα . . . γαρύφαλά που τἀγόρασα μάλιστα ἀπὸ τὸ ἀνθοπωλεῖον, χωρὶς νὰ 'πάγω διόλου 'ς τὰ Πατήσια. Πώ, πώ ! Μὰ ἔλα ποῦ τὰ γαρύφαλα δὲν χωροῦν εἰς τὸ στῖχο . . . (*Σκουπίζει τὸ μέτωπόν του ἐν ἀμηχανίᾳ*). Τί νὰ κάμω τώρα ; Θὰ τἀφήσω ὅλ' αὐτὰ τὰ ψίμματα ; Δὲν βαριέσαι, Νῖκο ! Τέτοια ὥρα, τέτοια λόγια. Ἂς εἶχε τὴν πρόνοιαν τὸ Ἡμερολόγιόν μου νὰ μὲ εἰδοποιήσῃ ἀπὸ χθὲς τὸ βράδυ ὅτι σήμερα εἶνε τοῦ Ἁγίου Ξενοφῶντος. Ἔλα ! (*Γράφει ἀπαγγέλλων*) :

Γιατὶ μία πεταλούδα, ποῦ πετοῦσε
μὲ τὰ ὄσπρα της φτερά,

Στάσου ! Στάσου ! Τὸ εἶπα *σαραντοδαρούσα ! πεταλούδα* εἶπα. Καὶ ὁ στῖχός μου κοντεύει νὰ ἔχῃ σαράντα *πόδας*. Ντοπῆ σου, Νῖκο ! . . . (*Μὲ ἔμπτευσιν.*) Ἄ ! νὰ το !

Γιατὶ μία πεταλούδα,
ποῦ πετοῦσε χαρωπή,
Μοῦπε : Τρέξε κ' ἤλθε πάλι
τοῦ νουνοῦ σου ἡ γιορτή !

Περίφημα ! Μπράβο !! (*Χειροκροτεῖ*). Ἐδῶ δὲν ἔχει νὰ 'πῇ κανεὶς τίποτε (*Κτυπᾷ ἀπὸ μέσα τὸ ὡρολόγι*). Ὤ ! ὦ ! Νὰ τα ! ἐννέα . . . ἐννέα ὧρες ! . . . Ἀλλοίμονον ! Καὶ τὸ τράμ θὰ περάσῃ 'ς τὰς ἐννέα καὶ δέκα. Γρήγορα ! Ἂς καθαρογράψω αὐτὸ τὸ ὡραῖον προοίμιον. Ὁ νουνὸς ἀγαπᾷ πολὺ τὴν καλλιγραφία . . . Νά ! Τὸ ἔγραψα. . . Νὰ προσθέσω τώρα μερικοὺς στίχους ἀκόμη, γιατὶ εἶνε ὀλίγοι : (*Γράφει ἀπαγγέλλων*).

Μοῦπε : Τρέξε κ' ἤλθε πάλι
τοῦ νουνοῦ σου ἡ γιορτή. . .

Πάρα κάτω . . . Ἔλα ντέ !

Τρέξε γρήγορα, παιδάκι,
καῦρης ἄνθη 'καὶ τραγούδια.

Παιδάκι . . . Μιὰ πεταλούδα νὰ μὲ λέγῃ *παιδάκι* ! . . πολὺ προστατευτικὸν ὕφος γιὰ μιὰ πεταλούδα ! Ἄλλο :

Τρέξε γρήγορα γιὰ ἄνθη,
εὐτυχῆ βαπτιστικέ !

Ἔτσι εἶνε πολὺ καλλίτερα. Ἔλειψαν τὰ *τραγούδια*, ἀλλὰ ἔλειψε καὶ τὸ *παιδάκι*. (*Ἀκούεται ἀπὸ τὸ παράθυρον ἡ συρίκτρα τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου*). Μπᾶ ! Αὐτὸ τὸ 'ρολόγι δὲν ξέρει τί λέει . . . Ποῦ εἶνε τὰ ἄνθη μου ; (*Ψάχνει εἰς ὅλα τὰ ἔπιπλα*). Τί διάβολο ! ἕνα βάζο μὲ ἄνθη δὲν πετᾷ σὰν πουλί ! (*Βλέπει τὸ δοχεῖον εἰς τὴν γωνίαν*). Τὸ εἶχα ἐξορίσῃ ἐκεῖ, γιατὶ μ'ἐζάλιζε ἡ μυρωδιά...(*Πέρνει τὰ ἄνθη μὲ τὸ ἕνα χέρι καὶ μὲ τὸ ἄλλο τὸ ἐπανωφόρι του καὶ τὴν ὀμβρέλλαν του. Ἑτοιμάζεται νὰ ἐξέλθῃ*). Καὶ οἱ στῖχοί μου ; (*Λαμβάνει τὸ χαρτίον*) Ἔχω εἴκοσι πέντε λεπτὰ γιὰ νὰ πληρώσω τὸ τράμ ; (*Ψάχνει τὰ θυλάκιά του ἐν βίᾳ*). Ὄχι ! μιὰ δεκάρα μονάχα . . . καὶ 'ς τὸ τράμ δὲν κάμνουν πίστωσι . . .(*Ἀκούεται πάλιν ἡ συρίκτρα*). Νὰ εὕρω ! (*Ἀνοίγει ἕνα σωρὸ συρτάρια*) Τίποτα . . . ἐδῶ τίποτα . . . κ' ἐδῶ τίποτα . . . ἄ, ηὗρα ! ἐπὶ τέλους ! (*Γαμβάνει μερικὰς δεκάρας καὶ τας ρίπτει εἰς τὸ θυλάκιόν του,*) Καὶ αὐτὰ τὰ γαρύφαλα! τί δυνατὰ ποῦ μυρίζουν· ὡραῖα ἀλλὰ δυνατά . . . Νὰ ἡ ὥρα νὰ τον πιάσῃ πονοκέφαλος τὸν νουνό ! . . . (*Ἀκούεται πάλιν ἡ συρίκτρα παρατεταμένη*).

Ἀμέσως ! Ἀμέσως ! . . Μὰ μποροῦσαν νὰ περιμένουν λιγάκι τοὺς καϋμένους τοὺς βαπτιστικούς, ἡμέρα ποῦ εἶνε! Φεύγει τὸ τραῦ ! (*Ἐξέρχεται δρομαίως. Τοῦ πίπτει τὸ ἐπανωφόρι του καὶ οἱ στῖχοί του. Δὲν φαίνεται πλέον, ἀλλ' ἀκούεται ἔξωθεν ἡ φωνή του*). Οἱ στῖχοί μου . . . μοῦ ἔπεσαν οἱ στῖχοί μου ! Δὲν βριέσαι ! τοὺς ξεύρω ἀπέξω. Μήπως οἱ ποιηταὶ δὲν ξεύρουν πάντα τοὺς στίχους των ἀπέξω ;..

Ψίτ ! Ψίτ ! [Τράμ ! Τράμ ! Στάσου νἀνέβω ! Τί; δὲν ἔχει θέσι ; . . Στάσου ! μένω ἀπέξω ὄρθιος. . . Φθάνει νὰ πάγω 'ς τοῦ νουνοῦ μου μὲ τὴν ὥρα !

[Μίμησις]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΤΟΤΟΣ

Οἱ γονεῖς τοῦ Τοτοῦ, οἱ ὁποῖοι λείπουν σὲ ταξεῖδι, τὸν ἐνεπιστεύθησαν εἰς τὸν πάππον του. Ἔχουν περάσῃ ὀλιγὼ ἡμέραι καὶ τίποτε δυσάρεστον δὲν συνέβη· ὁ πάππος ἐλπίζει ὅτι θὰ τον παραδώσῃ σῶον εἰς τὴν μητέρα του ! Καινένα δυστύχημα... οὔτε συνάχι, οὔτε σπάσιμο ποδιοῦ, οὔτε βγάλσιμο ματιοῦ, οὔτε κἂν σημάδι εἰς τὸ μέτωπον... Ἀλλὰ σήμερον τὸ πρωΐ — ὦ τί δυστυχία φρικτή ! —πάρ' τον κάτω τὸν Τοτό. Κλάμματα, φωνές, κακό...

Εὐτυχῶς ὁ Τοτὸς δὲν ἔπαθε τίποτε, παρὰ μόνον ἕνα μικρὸ γδάρσιμο 'στὸ πόδι. Ἀπὸ τοὺς δύο, ὁ πάππος ὑπέφερε πολὺ περισσότερον, διότι ἐταράχθη καὶ ἐλιπήθη...

Ἐκάλεσαν ἀμέσως τὸν ἰατρόν, ὁ ὁποῖος ἔδεσε τὸ πονεμένο ποδαράκι. Ὁ Τοτὸς δὲν πονεῖ τώρα διόλου.

— Δὲν εἶνε τίποτε, εἶπεν ὁ ἰατρός. Ἀνάπαυσις μόνον χρειάζεται μιὰ—δυὸ 'μέρες.

Ἀνάπαυσις λοιπὸν καὶ ἡσυχία. Ὁ Τοτὸς εἶνε ἄρρωστος... Πάλι το κατώρθωσε... Τί δυστυχία διὰ τὸν καϋμένον τὸν πάππον ! Τί ἔχει νὰ ὑποφέρῃ ! Διότι μόλις ὑποφέρεται ὁ Τοτὸς ὅταν εἶνε καλά. Ἀλλὰ λιγάκι ἄρρωστος νὰ εἶνε πρέπει νὰ φεύγῃ κανεὶς μακρυά, μακρυὰ ὅσον εἰμπορεῖ ..

Πρῶτον, ὁ κύριος Τοτός,— καὶ δὲν εἶνε ὁ μόνος, ὑποθέτω, — ἔχει τὴν ἀξίωσιν νἀναστατόνεται ὅλος ὁ κόσμος, μόλις ἡ ἐξοχότης του ἀδιαθετήσῃ.

Νομίζει πλέον ὅτι αὐτὸς εἶνε τὸ κέντρον τῆς δημιουργίας. Ὁ ἥλιος δὲν λάμπει παρὰ δι' αὐτόν· ἡ σελήνη ἔγινε διὰ νὰ φωτίζῃ τὰς νύκτας του, ὡς καν-δήλα ἰδική του ἀποκλειστικῶς· τὰ πλοῖα διασχίζουν τὰς θαλάσσας μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ του φέρουν, ἀπὸ τὰ πλέον μακρυνὰ μέρη, τὰ ἀποτελεσματικώτερα φάρμακα, σκονάκια, χάπια, καρπούς, κουφέτα, σιρόπια...

Ἡ μαγείρισσα ἐπλάσθη καὶ ἐτάχθη εἰς τὸ μαγειρεῖον διὰ νὰ κατασκευάζῃ διὰ τὸν κύριον Τοτὸν τὰ ὡραιότερα φαγητά — τὰ ὁποῖα ὅμως καμμίαν φορὰν ὁ κύριος Τοτὸς οὔτε τα ἐγγίζει !

Ἡ ὑπηρέτρια μίαν μόνην φροντίδα ἔχει εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον : νὰ περιποιῆται τὸν κύριον Τοτόν· νὰ του φέρνῃ αὐτό, νὰ του πέρνῃ ἐκεῖνο... νὰ πιάνῃ ὅ,τι ὁ κύριος Τοτὸς ρίπτει κατὰ γῆς καὶ καμμίαν φορὰν... εἰς τὸν ἀέρα... ὅταν εἶνε παρὰ πολὺ θυμωμένος.

Ὁ πάππος τέλος δὲν ἔτυχε τῆς ὑψηλῆς καὶ μοναδικῆς τιμῆς νὰ εἶνε πάππος του, παρὰ διὰ νὰ τον λατρεύῃ, νὰ τον χαϊδεύῃ, νὰ τον κανακεύῃ...

Τὰ λοιπὰ τα ἐννοεῖτε πλέον. Ὁ κύριος Τοτὸς καθιστᾷ μαρτύριον τὴν ζωὴν τῶν περὶ αὐτόν, —ὅταν ἔξαφνα :

Ντρίγγ ! Ντρίγγ !

Τὸ κουδοῦνι. Κάποιος κτυπᾷ μὲ πολλὴν ζωηρότητα τὸ κουδοῦνι.

Ὦ ! τί χαρά ! εἶνε ὁ κ. Παῦλος, ὁ θεῖος τοῦ Τοτοῦ.

Καὶ ἡ δυστυχὴς Φλώρα, ἀντὶ νὰ κλαίῃ, μειδιᾷ ἀπὸ εὐχαρίστησιν, εἰσάγουσα αὐτὸν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Τοτοῦ.

Μετά τινας ἐξηγήσεις καὶ ὁ Παῦλος ἀρχίζει νὰ γελᾷ· ἀλλὰ τὴν κορυφοῦδεύει ὀλίγον·

— Τὴν καϊμένη τὴ Φλώρα. Μ' ἀφ' οὗ εἶνε ἔτσι κακός, πρέπει νὰ του βάλουμε ἕνα φίμωτρον !

Τὸ ἀκούει ὁ ἄρρωστος καὶ του ἔρχεται νὰ λιποθυμήσῃ.

— Μά, θεῖέ μου, δὲν το ξεύρετε ; Ἐκτύπησα τὸ πόδι μου.

— Καὶ μὲ τοῦτο τί ; Δὲν μπορεῖς νὰ περπατήσῃς· εἶνε ἄλλο;

— Μά, θεῖέ μου . . . ὁ παππποῦς ἐκατατρόμαξε !

Ἐδῶ ὁ Παῦλος σοβαρεύεται.

— Ὁ καϊμένος ὁ παππποῦς. Φαντάζομαι τί φωνὲς θὰ ἔβγαλες !

Ἄ, ὁ θεῖος δὲν ὁμοιάζει τὸν πάππον! Ὁ θεῖος μαλόνει τὸν Τοτόν, ποῦ κάμνει τὰ μικρὰ μεγάλα.

— Ὦ, θεῖε ! δὲν εἶσθε διόλου καλός. Νὰ ἠξεύρατε πῶς στενοχωροῦμαι 'ς τὸ κρεβάτι !

— Δὲν εἶμαι καλός ! Ἀφ' οὗ ἔρχομαι καὶ σε βλέπω . . . Ἀφ' οὗ στέκομαι καὶ ἀκούω τὰ παράπονά σου ! Νομίζεις ὅτι ἀλλοῦ δὲν θὰ διεσκέδαζα καλλίτερα ;

— Δὲν φταίω ἐγὼ ἄν μου πονῇ τὸ ποδάρι !

— Οὔτε ἐγὼ βέβαια ! Καὶ δὲν βλέπω γιατὶ νὰ μας βασανίζῃς, ἐν ᾧ κανεὶς μας δέν σου πταίει !

Καὶ τοῦτο λέγων ὁ θεῖος Παῦλος, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀγαθὴν ψυχήν, κύπτει καὶ

ἀσπάζεται μετὰ στοργῆς τὸν ἀνεψιόν του.

— Ἔλα ! ἔλα ! ἐξακολουθεῖ μὲ τόνον φαιδρόν, ὁ ὁποῖος πολὺ ἐνθαρρύνει τὸν ἄρρωστον. Ἄφησε τώρα τὰ καμώματα καὶ τὰ παράπονα. Εἰπέ μου τί θέλεις νὰ διασκεδάσῃς ; Θέλεις εἰκόνες, θέλεις παιγνίδια, θέλεις βιβλία ;

— Ὄχι ! ἀπαντᾷ ὁ κ. Τοτὸς μὲ θρηνώδη φωνήν, τίποτε δὲν με διασκεδάζει.

— Νὰ τί θὰ 'πῇ νὰ ἔχῃ κανεὶς πολλὰ παιγνίδια. Ἂν εἶχες ὀλίγα ἢ καὶ διόλου, ὅπως τόσοι πτωχοὶ ἄρρωστοι, θὰ διεσκέδαζες πολὺ πειὸ εὐκολώτερα.

Ὁ Παῦλος ἔχει δίκαιον

Ὁ Τοτός, ὁ ὁποῖος πρώτην φορὰν σκέπτεται τέτοια πράγματα, ἀρχίζει νὰ το ἀναγνωρίζῃ.

— Θεῖε ! κράζει ἔξαφνα. Διασκέδασέ με ὅπως θέλῃς. Αὐτὴ τὴ φορὰ σοῦ ὑπόσχομαι νὰ διασκεδάσω.

Καὶ ὁ καλὸς θεῖος αὐτοσχεδιάζει ἐκεῖ ἓν παιγνίδιον, ἓν ἁπλοῦν καὶ εὔκολον παιγνίδιον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει οὔτε προετοιμασίας μεγάλας οὔτε τίποτε καὶ τὸ ὁποῖον εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ παίζῃ καὶ μόνος καὶ μὲ ἄλλον καὶ ὄρθιος καὶ καθιστὸς καὶ ἐξαπλωμένος . . . ἓν παιγνίδιον τέλος πάντων τόσον διασκεδαστικόν, ὥστε ὅταν ἀργὰ ἐπέστρεψεν ὁ πάππος καὶ εἰσῆλθε μὲ ὅλην τὴν προφύλαξίν που εἰσέρχεται κανεὶς εἰς τὸ δωμάτιον ἑνὸς παράξενου ἀρρώστου,— ἔγινε δεκτὸς μὲ μεγάλας φωνὰς χαρᾶς :

— Ἐλᾶτε ! ἐλᾶτε παππού, νὰ κάμετε καὶ σεῖς φοῦσκες ἀπὸ σαπουνάδα. Τί ὡραῖες που εἶνε !

Ποτέ, καὶ μὲ τὰ καλλίτερά του παιγνίδια, δὲν διεσκέδασε τόσον ὁ Τοτός, ὁ ὁποῖος ἀρχίζει τώρα να λέγῃ ὅτι ἕνα γδάρσιμο τοῦ ποδιοῦ δὲν εἶνε δὰ καὶ τόσῳ μεγάλο κακὸ καὶ προπάντων ὅτι δι' αὐτὸ οὔτε σωστὸν οὔτε δίκαιον εἶνε νὰ ὑποφέρουν οἱ ἄλλοι.

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΟΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΑΔΕΛΦΟΙ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 348)

Ἀφ' οὗ ὁ Παῦλος ἐτελείωσε τὴν πρώτην ἐπιστολήν, ἠσθάνθη κάποιαν ὑπερηφάνειαν, καὶ ἠπόρησε διὰ τὸν τρόμον τὸν ὁποῖον ἠσθάνθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. Πόσα πράγματα ἐμπνέουν φόβον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἀλλ' ὅταν μὲ θάρρος ἀποφασίσῃ κανεὶς νὰ τα φέρῃ εἰς πέρας χάνουν τὴν τρομερότητά των !

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'

Ἦλθεν ὁ χειμών, τὸ δὲ ψῦχος ἦτο δριμύτατον ἐκεῖνον τὸν χειμῶνα. Ἐντούτοις ὅμως ἡ μετάβασις εἰς τὴν πλησίον πόλιν δὲν διεκόπη οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον.

Οἱ τέσσαρες ἀδελφοὶ περιτετυλιγμένοι εἰς τὰ θερμὰ ἐπανωφόριά των ἀνεχώρουν τὴν αὐγὴν συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Αὐγουστίνου· καταβιβάζοντες δὲ μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν των τὰς κουκούλας των, ἠψήφουν τὸν ἄνεμον, τὴν βροχὴν καὶ τὴν χιόνα.

Αἱ πρωΐναὶ ἐκεῖναι ἐκδρομαὶ ἐπροξένουν εὐχαρίστησιν εἰς τοὺς τέσσαρας ἀδελφούς. Τὸ ἐρημητήριον ἦτο ἐπίσης ὡραῖον, κεκαλυμμένον ὑπὸ τῆς λευκῆς πάχνης ὅσον καὶ τὴν ἄνοιξιν ὅτε ἡμιτκεκρυμμένον ὑπὸ τῶν πυκνῶν δένδρων, ἐφαίνετο ὡς νὰ ἤθελε νὰ ἀποφύγῃ τὰ ἀδιάκριτα βλέμματα. Καστανέαι, φιλύραι, ὀπωροφόρα δένδρα, ἔσειον τοὺς μακρούς, ἀπογυμνωθέντας κλάδους των διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἐσύριζεν ὁ ἐκ τῶν ὀρέων πνέων ἄνεμος. Πληθὺς στρουθίων περιεκύκλου τὰ παιδία ὅτε ἐξήρχοντο ἐκ τῆς κατοικίας των, οἱ δὲ τέσσαρες ἀδελφοὶ ἐφύλαττον δι' αὐτοὺς τὰ ψιχία τοῦ προγεύματός των, τὰ ὁποῖα οἱ τολμηροὶ ἐκεῖνοι ἐπαῖτται κατέτρωγον ἀπλήστως πλησιάζοντες μέχρι τῶν χειρῶν τῶν παιδίων.

Εἰς τὸ βόρειον μέρος ὅπου κατῴκει ὁ πρῶην στρατιωτικός, ὁ χειμὼν διήρκει πολύ. Ἄλλοτε εἶχε φανῇ ἀνιαρὸς εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὴν ἀδελφήν του. Τὸ ἔτος ὅμως ἐκεῖνο ἐφάνη βραχὺς καὶ εὐάρεστος Τὰ δροσερὰ καὶ φαιδρὰ πρόσωπα τῶν ἀνεψιῶν του ἐπροξένουν ἐντύπωσιν διαρκοῦς ἔαρος εἰς αὐτὸν τὸν λοχαγὸν καὶ εἰς τὴν κυρίαν Συλβίαν· ὁ δὲ γέρων θεῖος ἐνδιεφέρετο τόσον περὶ τῶν σπουδῶν καὶ τῆς μελέτης τῶν τεσσάρων ἀδελφῶν, ὥστε ἐλησμόνει νὰ στενάζῃ βλέπων τὴν χιόνα πίπτουσαν ἀδιακόπως.

Καθήμενος πλησίον τῆς ἑστίας παρὰ τὴν ἀδελφήν του, ὁ γέρων στρατιωτικὸς ἀνεσκάλευε τὴν πυράν, συνομιλῶν μετ' αὐτῆς περὶ τοῦ μέλλοντος Πρὸ τῆς ἐλεύσεως τῶν παιδίων, τὸ μέλλον ἐφαίνετο εἰς αὐτοὺς σκοτεινόν, ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀκτῖνος. Ἀλλὰ τώρα τὰ πράγματα μετεβλήθησαν.

Ὁ λοχαγὸς καὶ ἡ ἀδελφή του ἀφίνοντες κατὰ μέρος τὸ «τέγῶ» των, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἐφρόντιζον πλέον, ὠνειρεύοντο μὲ ἀνοικτοὺς ὀφθαλμοὺς περὶ τῶν ἀγαπητῶν παιδίων· ἐφαντάζοντο αὐτὰ ἄνδρας ἐντίμους, φιλοτίμους, γενναίους, χρησίμους.

Ἡ μεγαλητέρα εὐχαρίστησις τοῦ λοχαγοῦ ἦτο ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἠσθάνετο ἕκαστον σάββατον, ἡμέραν καθ' ἣν ἐγίνοντο ἐπισήμως γνωστὰ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐκθέσεων. Περὶ τὴν ἑσπέραν παραμονεύων τὴν ἐπιστροφὴν τῶν παιδίων ἔστρεφε μετ' ἀνυπομονησίας τὰ βλέμματά του εἰς τὴν ἐρημικὴν ὁδόν, ἥτις ἐξετείνετο πρὸ τοῦ παραθύρου του. Ἐπανευρίσκων δὲ τὴν νεανικήν του ῥώμην κατέβαινεν· ὁ ἴδιος καὶ ἤνοιγε τὴν θύραν τῆς εἰσόδου, εὐθὺς ὡς διέκρινε τὰ παιδία. Προσεμειδίαν εἰς τὰ μακρόθεν στελλόμενα πρὸς αὐτὸν μειδιάματά των, ὁ δὲ βορρᾶς ἔφερεν ἐπὶ τῶν πτερύγων του τὴν εὐχάριστον εἴδησιν.

Ἡ φωνὴ τοῦ Ἰακώβου σοβαρὰ καὶ σθεναρὰ ἔλεγε πάντοτε σχεδόν·

— Ἦλθα πρῶτος ! θεῖε.

Καὶ δάκρυα, ναί, δάκρυα εὐτυχίας ἀνέβαινον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ γέροντος στρατιώτου.

Πράγματι ἕκαστος ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἦτο ὁ πρῶτος τῆς τάξεώς του, ὄχι μόνον εἰς τὰς ἐκθέσεις, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα τὰ μαθήματα, καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ μικρὸς Παῦλος.

Ἐπὶ τέλους παρῆλθεν ὁ χειμὼν καὶ ἐπανῆλθε τὸ ἔαρ Ἤρχισε σιγὰ σιγὰ ἡ βλάστησις, ἐπρασίνισεν ἡ φύσις, αἱ δὲ χελιδόνες ἐπέστρεψαν εἰς τὰς παλαιὰς φωλεὰς καὶ ἐτερέτιζον ὡς τρελλαί. Καὶ αὐταὶ ἐπίσης ἐχαιρέτιζον εἰς τὴν γλῶσσαν των τὴν ἀναγέννησιν τῆς φύσεως· ἐξύμνουν τὴν ζωήν, τὸν ἥλιον, τὴν εὐτυχίαν τὴν ὁποίαν ἠσθάνοντο ἐπανευρίσκουσαι τὸ μέρος τὸ φιλοξενῆσαν τοσάκις τοὺς προσφιλεῖς νεοσσούς των.

Τὰ ἴα ἐκρύπτοντο ὑπὸ τὸ χόρτον καὶ ἀνέδιδον τὴν γλυκεῖαν των εὐωδίαν· τὰ ἀρνάκια ἐβέλαζον βόσκοντα εἰς τὸν λειμῶνα, οἱ δὲ γεωργοὶ κύπτοντες ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ καίοντος ἤδη ἡλίου τοῦ Ἀπριλίου ἐνεπιστεύοντο εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς τὴν ἐλπίδα τῆς συγκομιδῆς των.

Ἔπειτα ἦλθεν ἡ Μεγάλη ἑβδομὰς καὶ τὸ Πάσχα.

Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἡ οἰκογένεια ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν ἥτις ἦτο ἐστρωμένη ἑορτάσιμως. Ἡ μαγείρισσα εἶχε βάλῃ ὅλα τὰ δυνατά της. Ἀλλ' ἔξαφνα τὴν στιγμὴν καθ' ἣν μικροὶ καὶ μεγάλοι ἡτοιμάζοντο νὰ γευθῶσι τὰ ὀρεκτικὰ φαγητά, ἠκούσθη ἰσχυρὸς κώδωνισμός.

Ἀνὴρ ὑψηλοῦ ἀναστήματος, ἡλιοκαῆ ἔχων τὴν μορφὴν καὶ χαρακτηριστικὰ ἐκφραστικά, ἐνεφανίσθη εἰς τὴν θύραν τοῦ κήπου. Τὸ πρόσωπόν του ἐδείκνυε μεγάλην συγκίνησιν.

— Καλημέρα, Μαριάνα ! εἶπεν εἰς τὴν ἀνοίξασαν αὐτῷ γηραιὰν οἰκονόμον.

Αὕτη ἀκούσασα τὴν φωνὴν του ἔμεινεν ἔκπληκτος καὶ ἀνεφώνησεν·

— Ἐκεῖνος εἶνε, χωρὶς ἄλλο ἐκεῖνος εἶνε !

Ἔπειτα δὲ μετ' εὐκινησίας, τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἐφαντάζετο πλέον κανεὶς εἰς αὐτήν, διατρέξασα τὸν κῆπον εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, παρακολουθουμένη ὑπὸ τοῦ ἀγνώστου. Ἀνοίξασα δὲ τὴν θύραν, ἀνέκραξε μὲ φωνὴν πνιγομένην ὑπὸ δακρύων συγκινήσεως·

— Παιδιά, ἦλθε ὁ πατέρας σας !...

[Ἕπεται τὸ τέλος]

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

Υπενθυμίζομεν καὶ πάλιν ὅτι ὁ ὅρος τῆς προπληρωμῆς εἶνε τοῦ λοιποῦ ἀπαράβατος· διὰ τοῦτο οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ λαμβάνωσι τὴν «Διάπλασιν τῶν Παίδων» καὶ κατὰ τὸ προσεχὲς 18ον αὐτῆς ἔτος 1896, παρακαλοῦνται νὰ σπεύσουν νὰ μας ἐπιστρέψουν τὸ Δελτίον ἐγγραφῆς, τὸ ὁποῖον τοῖς ἐστείλαμεν, συμπεπληρωμένον καὶ συνοδευόμενον μετὰ τοῦ ἀντιτίμου τῆς συνδρομῆς των (δραχ. 7 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ φρ. χρ. 8 διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν) ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον, πρὸς ἀποφυγὴν διακοπῆς τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου των· πάντως δὲ πρὸ τῆς 15ης Ἰανουαρίου, ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ λάδουν μέρος εἰς τὴν κλήρωσιν τῶν δώρων, ἥτις θὰ γίνῃ τὴν 16ην Ἰανουαρίου, καθ' ὃν τρόπον εἰς δύο προηγούμενα φύλλα ἐδηλώσαμεν.

Τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς ἀποστέλλεται διὰ ταχυδρομικῆς ἢ τραπεζιτικῆς ἐπιταγῆς· ἐλλείψει δὲ τοιαύτης διὰ χαρτονομισμάτων παντὸς Κράτους, χρυσῶν νομισμάτων, τοκομεριδίων τῶν λαχειοφόρων ὁμολογιῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἐντὸς συστημένης ἐπιστολῆς. Ποσὰ μικρότερα τῶν 5 φράγκων, ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, εἶνε δεκτὰ καὶ εἰς γραμματόσημον παντὸς Κράτους.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Δεκτὸν τὸ νέον ψευδώνυμόν σου, *Κικέρων*. Φαίνεται ὅτι ἔχεις κλίσιν εἰς τὴ ῥητορικήν· τὸ φανερόνει καὶ τὸ ὕφος τῆς ἐπιστολῆς σου. Εἴθε λοιπὸν μίαν ἡμέραν νὰ φανῇς ἄξιος τοῦ ψευδωνύμου σου. Εἰς τὴν κλήρωσιν τῶν δώρων θὰ λάδουν μέρος, ὅσοι ἀνανεώσουν τὴν συνδρομήν των μέχρι τῆς 15 Ἰανουαρίου. Αὐτὰ τὰ εἴπαμεν πλέον.

Σ' εὐχαριστῶ, ***Ἑλληνὶς Καλλιτέχνις***, διὰ τὴν μικρὰν ἐλαιογραφίαν ποὺ μου ἔστειλες. Θά την φυλάξω μὲ πολλὴν ἀγάπην. Μοῦ λέγει ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ προσδεύσῃς πολὺ εἰς τὴν ζωγραφικήν· καὶ τότε, ὅταν θὰ θαυμάζωνται, ὡς ἐλπίζω, τὰ δόκιμα ἔργα σου, τὸ εὐβλαπὲς αὐτὸ πρωτόλειον θὰποκτήσῃ ἀκόμη μεγαλητέραν ἀξίαν.

Δέξου καὶ τὰ ἰδικά μου ἐγκάρδια συλλυπητήρια, φιλτάτη Ἀλκίππη, ἀλλὰ διὰ τόσον σκληρὰν στέρησιν μόνον ἡ θεία Πρόνοια εἶνε ἱκανὴ νὰ σε παρηγορήσῃ. Ἔλαβα ὅ,τι μου ἔστειλες.

Ἔλαβα τὸ τοκομερίδιον, ἀγαπητὲ Ἕκτωρ Δεσύλλα Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὰς ἐγκαρδίους εὐχάς σου. Σοῦ στέλλω καὶ τὰς ἰδικάς μου μὲ τοὺς ἀσπασμούς μου.

Πολύ μ' εὐχαρίστησεν ἡ ἐπιστολή σου, μικρὰ Πολυξένη Δεσύλλα. Δὲν ἔπρεπε νὰμφιβάλῃς ὅτι θὰ ἐγίνεσο δεκτὴ μετὰ χαρᾶς εἰς τὸν κύκλον τῶν φίλων μου. Νά μου γράφῃς λοιπὸν τακτικὰ καὶ νὰ μου στέλλῃς ὅ τι μου ὑπόσχεσαι.

Ἄδικα, πολὺ ἄδικα καὶ σκληρὰ δι' ἐμὲ τὰ παραπονά σου, *Ἐρυθρὸν Τριαντάφυλλον*. Ἦτο μία ἐποχὴ ποὺ ἕνεκα ἄλλων ἀσχολιῶν δὲν ἀπαντοῦσα εἰς καμμίαν ἐπιστολήν. Ἀλλὰ θὰ εἶδες τώρα ὅτι σου ἀπήντησα. Φαίνεται ὅτι δὲν εἶχες λάδῃ τὸ φυλλάδιον, ὅταν μου ἔγραφες. Σημείωσε τὰ φυλλάδιά ποὺ σοῦ λείπουν, νὰ σοῦ τα στείλω. Ἐὰν θεωρῇς ἀπαραίτητον νὰ δηλώσῃς εἰς τὸ ταχυδρομεῖον ὅτι ἐμπεριέχει χρήματα ἡ ἐπιστολή, ἀνάγκη νὰ προσθέσῃς ἓν ῥούβλιον ἀκόμη διὰ τὰ ἔξοδα τῆς παραλοδῆς.

Ἡ Φλογερὰ Ἀκτὶς τοῦ Σουλίου, ἡ ὁποία μου ἔγραψε πάλιν ἕνα χαριτωμένο γραμματάκι, ἀσπάζεται τὸν *Ὀρφέα*.

Ὄχι *Φοῖβε Ἀπόλλον*, μὴν ἔχῃς τὴν ἰδέαν ὅτι κολακεύω· ὅ τι λέγω εἶνε ἐγκάρδιον καὶ εἰλικρινές Δι' αὐτὸ ἴσα ἴσα παρεκάλεσα τοὺς φίλους μου νὰ λάδουν ψευδώνυμον, διὰ νὰ μή τους ἐκθέτω δημοσίᾳ· ὁσάκις ἔχω νὰ τοις ἀπευθύνω καμμίαν παρατήρησιν καὶ νὰ μή τους κάμνω νὰ κοκκινίζουν ὅταν ἔχω κανένα ἔπαινον. Διότι —αὐτὸ βέβαια θὰ το ἠξεύρῃς καὶ ἀπὸ τὸν ἑαυτόν σου—αἱ εὐγενεῖς ψυχαὶ αἰσθάνονται περισσοτέραν ἀμηχανίαν ὅταν ἐπαινῶνται δημοσίᾳ παρὰ ὅταν ἐπιπλήττωνται ἀπὸ τοὺς ἀγαπῶντας. Τὸ φυλλάδιον σοῦ το ἔστειλα· Νὰ 'πῇς καὶ εἰς τὸν *Παχὺν Τσῖρον* καὶ εἰς τὴν *Εὐτυχῆ Θνητὴν* νά μου γράψουν. Ἀσπασμοὺς εἰς ὅλους.

Σοῦ ἔστειλα τὸν 22ον τόμον, ἀγαπητὴ Νίτσα Α. Πρεβεζούρου. Σοῦ εὔχομαι ὅ τι καὶ εἰς τὴν *Εὐαίσθητον Καρδίαν*. Ἀλλὰ τί νὰ σε συμβουλεύσω ἐγώ; Ὁ ἰατρὸς σου βέβαια εἶνε ὁ καλλίτερος σύμβουλος. Ἐγὼ θὰ παρακαλῶ νύκτα καὶ ἡμέραν τὸν Θεὸν νὰπαλλαχθῇς ἀπὸ τοὺς πυρετούς. Πόσον λυποῦμαι ὅταν ὑποφέρουν αἱ μικραί μου φίλαι καὶ οἱ μικροί μου φίλοι!

Φλτατε Ἰωάννη Α. Καλογερᾶ, ὅσα φυλλάδια ἐξεδόθησαν τόσα καὶ ἔλαβες. Μὴν ὑποπτεύεσαι ποτὲ τὸ κακόν.

Εἶσαι δεκτὴ μετὰ χαρᾶς εἰς τὸν Διαγωνισμόν, καλή μου *Ἀνεμώνη* Τὰ φυλλάδιά που ζητεῖς θὰ δημοσιευθοῦν προσεχῶς.

Σὲ συγχαίρω διὰ τὰς προόδους σου, φιλτάτη Οὐρανία Δεσύλλα. Ἡ ἐπιμέλεια καὶ ὁ ζῆλος δὲν θά σου λείψουν ποτέ, ἐλπίζω. Περιμένω καὶ ἄλλας πνευματικὰς ἀσκήσεις.

Περιμένω καὶ ἀκόμη περιμένω νεωτέρας σου ἐπιστολάς, *Ἀφρικανικὲ Λέων*.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις στέλλονται μέχρι 23 Ἰανουαρίου.

944. Λεξίγριφος.

Τὸ πρῶτον εἶνε πρόθεσις, θεὸς τὸ δεύτερόν μου,
Τὸ τρίτον ἄνθη, κ' ἔπειτα κράτος τὸ σύνολόν μου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιναυάρχου Θεμιστοκλέους.

945. Λεξίγριφος.

Μὲ τὸ πρῶτον ἐρωτῶ
μὲ τὸ ἄλλο συμπεραίνω
καὶ τὸ ὅλον θὰ φορῶ
βατιλεὺς Περτῶν ἂν γένω.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Φλογερᾶς Ἀκτῖνος τοῦ Σουλίου.

946. Πυραμίς.

Οἱ μὲν σταυροὶ νὰ ντικατα-
σταθῶσι διὰ γραμμάτων ὥστε
νὰ ναγινώσκεται τὸ ὄνομα νήσου
τῆς Ἑλλάδος, αἱ δὲ ὀκτὼ στιγ-
μαὶ τῆς βάσεως μετὰ τοῦ ἐν
τῷ μέσῳ αὐτῶν σταυροῦ νὰποτελῶσι τὸ ὄνομα πτηνοῦ, αἱ ὑπεράνω αὐτῶν ἓξ τὸ ὄνομα ἀρχαίου συγγραφέως, αἱ ὑπεράνω τέσσαρες τὸ ὄνομα χώρας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καὶ αἱ ὑπεράνω αὐτῶν δύο θεάν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἐσπέρου.

947. Στοιχειόγριφος.

Ὁ καθεὶς με ἑορτάζει κάθε χρόνο μιὰ φορά.
Τὸ δυὸ πόδια ἂν μ' ἀφαιρέσῃς
Κι' ἀντ' αὐτῶν ἓν νέον θέσῃς
Γίνομαι ὅ,τι δὲν θέλεις νὰ γενῇς. Ὦ συμφορά!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Θαυμαστοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Τεχνῶν.

948. Ἀναγραμματισμός.

Βασιλεύς τις τοῦ Λατίου
εἶμαι, φίλε, ἂν μ' ἀφίσῃς.
Εἰς τοὺς κήπους θά με εὕρῃς
ἂν με ἀναγραμματίσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μαντίου τῶν Δελφῶν.

949-952. Κεκρυμμένα ὀνόματα μελῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

1. Ῥάβδος ἐν γωνίᾳ, ἄρα βρέχει.
2. Ἀπάντων προσφιλέστατόν ἐστιν ἡ πατρίς
3. Εἰς οὐδὲν ἡ μάθησις ἐὰν μὴ ὁ νοῦς παρῇ
4. Ὁ Οἰδίπους ἦτο πατὴρ τῆς Ἀντιγόνης.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φοίβου Ἀπόλλωνος.

953-958. Μαγικὸν γράμμα.

Τῇ προσθήκῃ ἑνὸς γράμματος, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων νὰ σχηματιστῶσιν ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Πάρος, καλός, ὁδός, τώρα, ἄρτος, ἀφή.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἑλληνίδος Καλλιτέχνιδος.

959. Μεσοστιχίς.

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα μεγάλου ποταμοῦ.

1, Σχῆμα γεωμετρικόν. 2, Νῆσος τῆς Τουρκίας. 3, Ἐπαρχία τῆς Τουρκίας. 4, Θεὸς τῶν ἀρχαίων 5, Ἀρχαῖος συγγραφεύς 6, Φυτόν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Τέκνου τῶν Δεσῶν.

960. Φωνηεντόλιπον

ς—θλσχ—κφλν—μ—ζτ—φρνσν—πλλν.

Ἐστάλη ὑπὸ Οὐρανίας Δεσύλλα.

961. Ἐλλιποσύμφωνον.

Η —αιοεεια—ε—η—πεια—εια—ω—ο—αωα—ει—α—αη—ου—αου.

Ἐστάλη ὑπὸ Θρασυβούλου Θ. Ζωγοπούλου.

962. Γρῖφος.

Ἕκτον τ Δ

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἑσπέρου.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τῆς 20 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ.

853. Ἀπιδέα (Α,Π,Δ,Α.) - **854** Κάπρος, Κύπρος, - **855.** Τὸ ξυλοκέρατον.—

856
Τ Ε Α
Ε Υ Ι
Ν Τ Τ
Α Ρ Τ Ε Μ Ι Σ
Β Ρ Δ
Α Η Ο
Ε Η Σ

—**857.**
Α
Σ Υ Σ
Κ Α Ρ Ι Α
Γ Ε Ρ Α Ν Ο Σ

858.
κα
σὺ ρὶς
μῦς ὃς
θεία ἂν
ἅμα

[καρίς, Ῥῆσος, ὡσάν, ἀναμα, ἀμάθεια, Θυάμις, μίση, σῦκα].

859—860. 1, Ἴδη. 2, Ὄσσα.— **861—864.** Ἡ ἀντικατάστασις γίνεται διὰ τοῦ γράμματος χ, αἱ δὲ σχηματιζόμεναι λέξεις εἶνε: χαλκός, χρυσός, χρῶμα, χορεία.— **865.** Ἐν ἀμίλλαις πονηραῖς ἀθλιώτερος ὁ νικήσας.

Τὸ ἀντίτιμον τῶν συνδρομῶν ἀποστέλλεται κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν κ. Ν. Π. Παπαδόπουλον, ἐκδότην τῆς **Διαπλάσεως τῶν Παίδων**, εἰς Ἀθήνας, διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν, χαρτονομισμάτων παντὸς Κράτους, χρυσοῦ, τοκομεριδίων, συναλλαγματικῶν ἐντὸς συστημένης ἐπιστολῆς. Ποσὰ μικρότερα τῶν 5 φράγκων, ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, εἶνε δεκτὰ καὶ εἰς γραμματόσημον.

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διεύθυνσιν, συναποστέλλοντες τὴν παλαιάν των διεύθυνσιν καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταινίας.

Παράπονα περὶ μὴ λήψεως φύλλων γινόμενα μετὰ παρέλευσιν δεκαπενθημέρου τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των εἶναι ἀπαράδεκτα.

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν καταστημάτων Ἀνέστη Κωνσταντίνου 1895—3718.